



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.



GÖTEBORGS
UNIVERSITET



LUNDS
UNIVERSITET



UPPSALA
UNIVERSITET

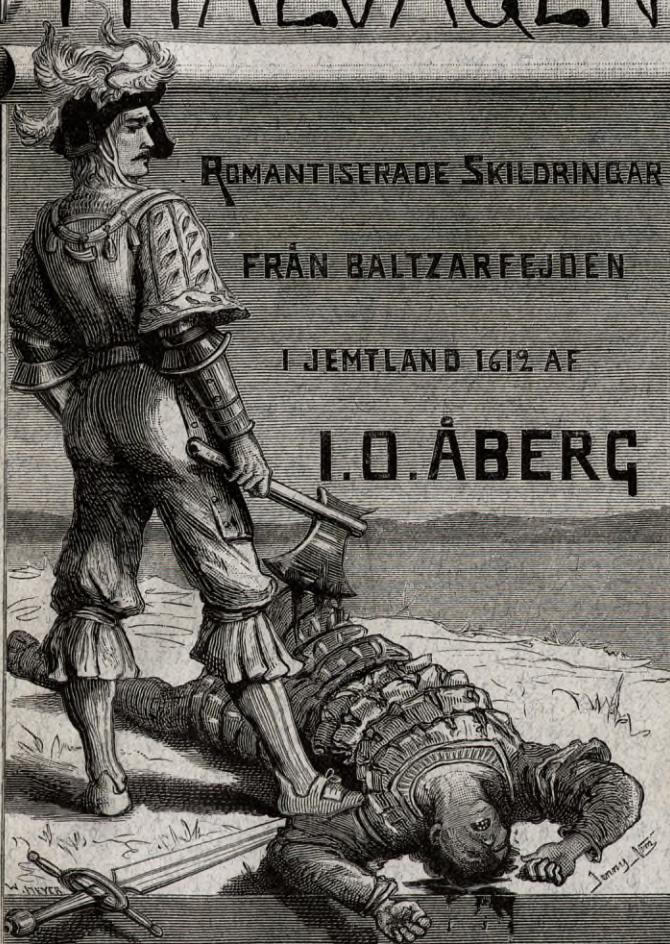
I HÅLVÄGEN!

ROMANTISERADE SKILDNINGAR

FRÅN BALTZARFEJDEN

I JEMTLAND 1612 AF

I. O. ÅBERG

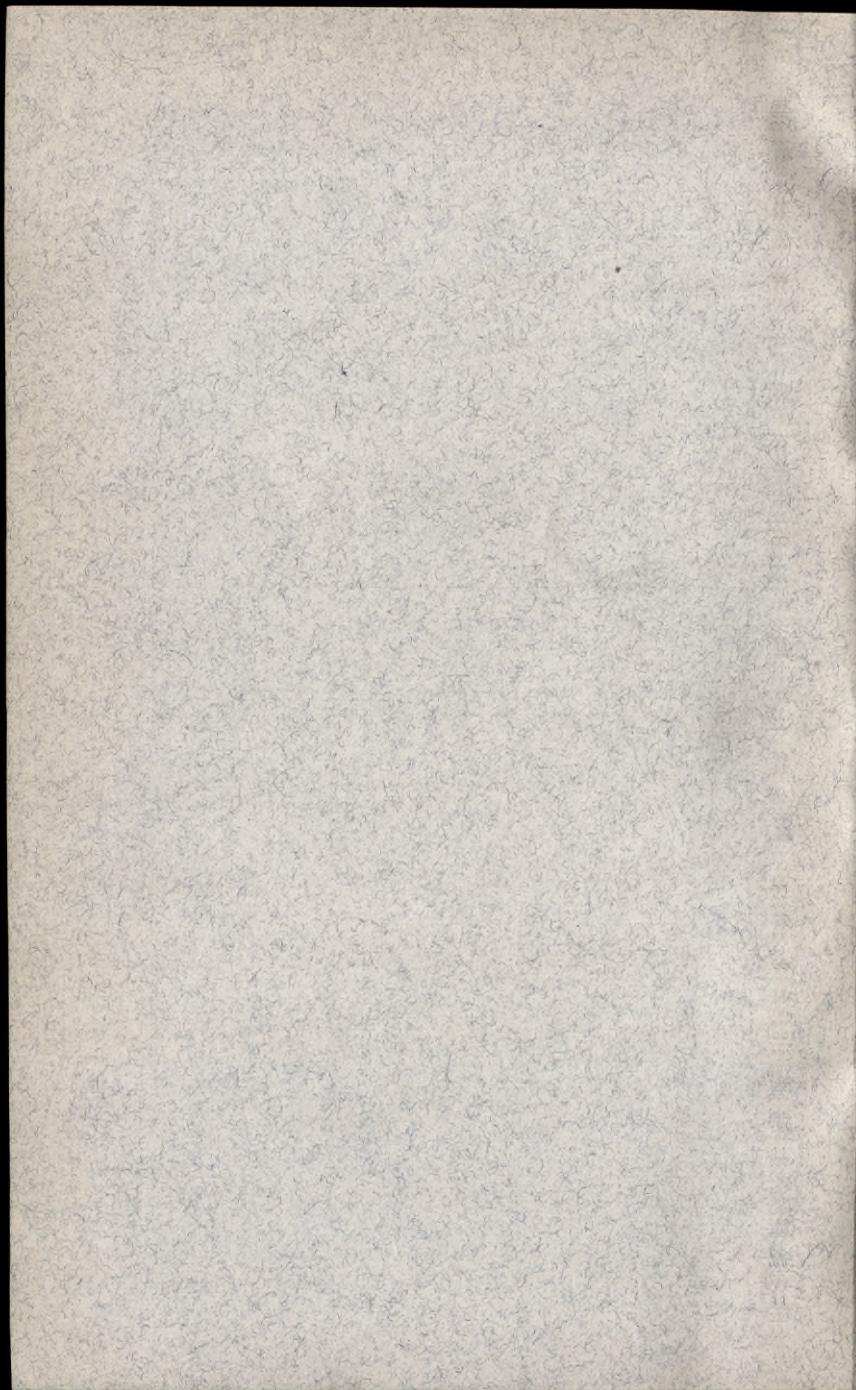


STOCKHOLM,

NILS GLEERUP.

STOCKHOLM,
NILS GLEERUPS FÖRLAGSEXPEDITION.

Pris: 75 öre.



I HÅLVÄGEN

ROMANTISERADE SKILDNINGAR FRÅN BALTZARFEJDEN

I JEMTLAND 1612

AF

J. O. ÅBERG



STOCKHOLM

NILS GLEERUPS FÖRLAGSEXPEDITION

STOCKHOLM

TRYCKT HOS A. L. NORMANS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1882.

I HÅLVÄGEN!

ROMANTISERADE SKILDNINGAR

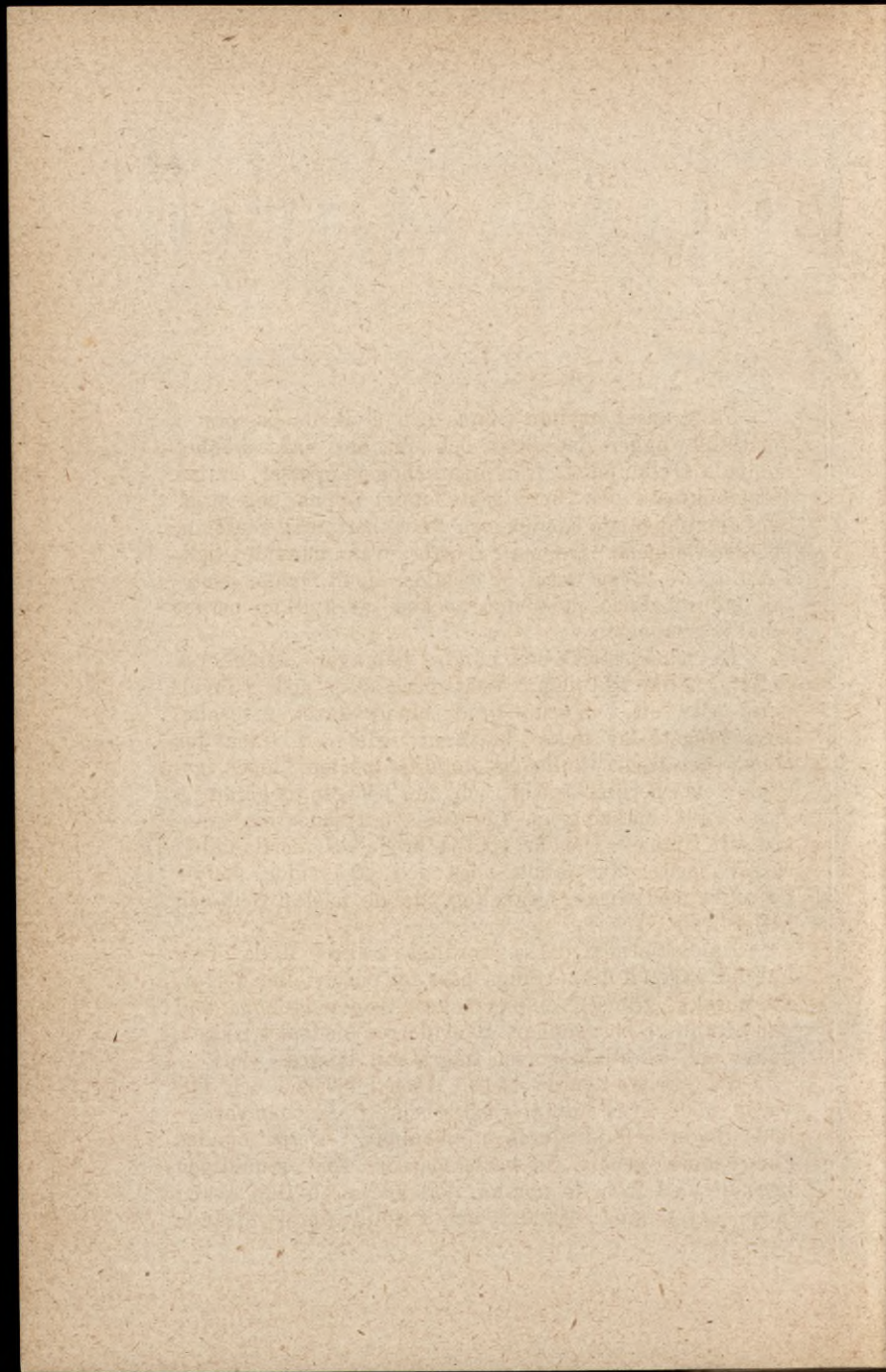
FRÅN BALTZARFEJDEN

I JEMTLAND 1612 AF

I. O. ÅBERG



STOCKHOLM, NILS GLEERUP.



1.

På gränsen mellan Sunne och Ovikens pastorat i Jemtland ligger det höga och för sin naturskönhet berömda Ovikefjellet, från hvars högsta spetsar en den vidsträcktaste och herrligaste utsigt öppnar sig öfver den kringliggande nejden och ända bort mot Storsjön, belägen ungefär tre mil i öster från nämnde fjell. Nordligaste delen deraf är belägen inom Sunne pastorat, största delen inom den socken, af hvilken berget erhållit sitt namn.

En massa större och mindre hålvägar genomkorsa fjellet i alla riktningar och gifva det, sedt i fogelperspektiv ett i högsta grad sönderskuret utseende. Den längste af desse hålvägar, som vid tiden för denna berättelse kallades stora fjellporten, löper igenom hela bergets bredd och är belägen ungefär på dess midt omkring en fjerdedels mil söder om gränsen till Sunne. Den är rik på breda och smala slingringar med omvexlande höga och låga sidor, delvis bevuxne med dyster granskog, delvis nästan helt och hållet kala.

Innevånarne i dessa nordliga trakter kalla öfver hufvud taget dylika trånga pass för portar eller dörrar. På norska gränsen finnas också tvenne i denna fejd namnkunnige berggångar, Skarfdörren nedmot Herjeådalen och Skördahlsporten några mil längre i norr.

Vi skrifva våren 1612. Isen i sjöarne och elfvarne hade nyss hunnit smälta och ett ofantligt vattenflöde hade i följd deraf uppkommit. Detta ökades ännu mera genom de vattenmassor, som stundligen brusade ned från de norska fjellsjöarne, hvilka svämmade öfver sina bräddar och i följd deraf utsände

hundratals tillfälliga åar och bäckar, hvilka ännu mera fyllde de nedanför i Jemtland belägne talrika sjöarne. Der förut varit land blef nu under en hel vecka sjö. Endast de högre belägna ställena undgingo att öfver-svämmas.

Det är en blåsig och kall vårafton som vi träffa på tvenne män i stora fjellporten. De gingo med raska steg och sågo sig sällan tillbaka, utom då någon af de på sidorna stående granarne vräktes omkull af stormen och med väldigt brak störtade ned i hålvägen.

De båda vandrarne hade sålunda hunnit till midten af stora fjellporten. Passagen var der så smal, att knappt tio man kunde gå fram der i bredd. På ömse sidor reste sig höga nära nog tvärbranta bergväggar nedifrån och ungefär halfväges upp till krönet be-vuxne med småbuskar och dvergartade träd. Men ofvanpå krönet tronade den mörka granskogen i hela sitt majestät och i all sin dysterhet.

Plötsligt stannade den minste undersätsige vandraren och grep sin reslige kamrat våldsamt i armen under det han utropade:

»Tillbaka, annars ä' vi invigde åt en säker död!»

De båda vandrarne sprungo ögonblickligen tillbaka och det visade sig nu att den undersätsige hade största skäl för sitt utrop.

Nästan omedelbart öfver deras hufvud började det att väldigt braka och nära nog i samma ögonblick nedstörtade ett par stora granar endast några alnar framför vandrarnes fötter. En af den största granens grenar afslog till och med den längste vandrarens ludna mössa.

»Ja, nog var det hög tid alltid, att vi kommo undan», utbrast han och upptog den här och der sönder-rifna mössan. »Tack ska' du ha, Anund, för att du såg upp i tid.»

»Äh, inte såg jag så mycket, men jag hörde desto mera», svarade den, som kallades Anund. »Men säg mig nu, Baltzar, hur vi ska' komma fram? Träden stänga ju hela vägen.»

»Det är alls ingen svår sak», inföll Baltzar Beck,

denne i Jemtlands historia så märkvärdige och ryktbare man, om hvilken bragder och fosterlandskärlek denna berättelse skall tala. »Så här ska' det gå till!»

Och med dessa ord lösgjorde han den i bältet sittande kortskaftade yxan, ett vapen, som jemtarne ständigt buro på sig. Anund, som nu begrep Baltzars mening följde hans exempel och snart ljödo täta yxhugg och gáfvo eko genom nära nog halfva stora fjellporten.

Huru starke de båda jemtarne än voro skulle de ändock icke förmått att vråka undan de väldiga träden, som voro ännu svårare att rubba ur fläcken, emedan de, som voro mångdubbelt längre än den smala hålvägen, i fallet inkilat sig mellan dess sidor. Enda sättet att komma igenom var för den skull det, som Baltzar Beck och Anund vidtogo för att öppna sig en väg.

Efter ungefär en halftimmes ihärdigt arbete, hvar under fullmånen började lysa in i hålvägen och derigenom betydligt underlättade de båda vandrarnes arbete, hade de öppnat sig en väg genom det tillfälliga hindret. Sedan de röjt vägen så bred att åtminstone ett par personer kunde gå derigenom sida vid sida, ämnade de fortsätta sin marsch, då Anund med ens sporde:

»Vore det inte bäst att ta' bort alltsammans medan vi ä' i tagen?»

»Nej», svarade Baltzar Beck afvärjande. »Du vet att vi ha lofvat, att vid midnattstid vara vid Hundas högen för att möta våra vänner. Vi ha åtminstone en dryg half mil dit och midnatten inbryter snart. Dessutom vet ingen hvad det der hindret kan bli gagneligt till. Det är bäst att låta det ligga.»

Och med dessa ord blinkade han småslugt åt Anund. Denne förstod genast blinken och besvarade den med dessa ord:

»Ja ja, du kan må hända ha rätt. Ingen kan veta hvad som snart kommer att inträffa.»

»Så menar också jag», svarade Baltzar Beck med kort stämma och började att åter mäta stora fjell-

porten med långa steg. Det klara månljuset underlättade också betydligt de båda vandrarnes gång.

Kort före midnattens inbrytande stodo de också vid Hundashögen, belägen ungefär en half mil vester om Ovikefjellet och i samma höjd som dess sydligaste spets.

När de hunnit upp på högens första afsats hördes ofvan ifrån ett gladt sorl och en stark stämman ropade:

»Der ha vi dem. Nu kunna vi vara lugna!»

2.

Ofvanför är redan nämndt att Skarfdörren, ett af passen mellan Jemtland och norska fjellen, är belägen i det nämnda landskapets sydvestligaste hörn icke långt ifrån gränsen till Herjeådalen. Passet ligger ungefär midt emellan de små vattendragen Nea elf i söder och Ekorn ån i norr. Trakten är bergig, såsom utgörande en del af den långsträckt bergskedjan Kölen, som utgör en af de naturligaste gränsskilnader som några land kunna uppvisa.

Icke långt i vester från Skarfdörren förenar sig Nea elf och Ekorn ån, hvilka således bilda ett kilformigt landstykke, uppfyllt af större och mindre bergknölar, samt några underligt formade grottor, dit menniskofötter högst sällan hittade vägen under vanliga förhållanden.

Men vid tiden för denna skildring var det lif och rörelse i kilen mellan de båda små vattendragen. Väl tusen beväpnade män voro församlade der, förutom den massa hästar och andra lastdjur, som afgnagade det sparsamma gräs, som den varma vårsolen redan lyckats framlocka mellan klipporne.

Denna krigiska trupp, som bestod af normän och jutar, de sist nämnde dock i öfvervägande antal, hade till anförare en stolt och styf herre vid namn Sören Halvorsen, till hälften dansk och till hälften

norрман. Hans far hade nemligen tillhört den förut nämnda nationen, hans mor den sednare.

Skrytsamt och öfvermodigt hade han vid afmarschen från Wucku kyrka, der han lyckats samla den styrka han nu förde befälet öfver, offentligt sagt, att han inom åtta dagar skulle bringa de motsträfvige jemtarne till lydriad under danska kronan igen, och han svor till och med en dyr ed på, att så skulle ske. Först tänkte han att genom Skördalsporten bryta in i Jemtland, för att den vägen hinna fortare fram till Dufve, Jerne och Kallströms skansar, den förre belägen alldeles invid vintervägen till Norrige och icke mer än fyra och en half mil från Skördalsporten, den andra omkring åtta mil inuti landet i närheten af Mörsils kyrka, efter hvilken belägenhet den också kallades Mörsils skansar samt den sist nämnde vid norra ändan af Kallsjön, och ej längre än tre och en half mil från norska gränsen, men då han af utsände spejare fick erfara, dels att hela befolkningen längs hela den vägen vore i starkt uppror och dertill väl beväpnad, dels att marschen genom denna trakt skulle möta nästan öofvervinneliga svårigheter i följd af det häftiga regnet, de många sjöarne och åarne, samt markens oländiga beskaffenhet, uppgaf han, dock först efter långt betänkande, denna sin plan och tågade ned mot Skarfdörren, der han, såsom ofvan blifvit nämnt, rastade i kilen mellan Nea elf och Ekorn ån. Hans afsigt var att vid första lägliga tillfälle smyga sig fram till Storsjön och bemäktiga sig Frösö skans. Han trodde sig också med så mycken större lätthet kunna intaga denna viktiga ställning, som den i hans trupp varande danske fogde, som endast några dagar förut blifvit fördrifven från kungsgården Förberg, belägen straxt bredvid Frösö skans, bedyrade att skansen utan svårighet skulle kunna tagas, alldenstund besättningen der var ganska klen och dess anförare, Baltzar Beck, frånvarande för att uppbåda allmogen.

»Ditt hufvud står på spel om du lurar mig», hade Sören Halvorsen då svarat under det han tog på sig en grym mine.

»Jag känner trakten bättre än du», inföll då fog-

den. »Det är ju knappt åtta dagar sedan jag blef fördrifven derifrån.»

»Hur gick det till?» sporde Sören nyfiket. »Berätta det.»

Fogden syntes icke så litet snopen vid denna uppmaning, men som han visste genom hörsägner att Sören Halvorsen icke var att leka med, så fogade han sig efter dennes vilja.

En dag, då fogden var ute för att indrifva skatterna, hade han en genomgående otur med sig. Än funnos inga penningar, än ingen annan valuta, än var bonden borta och än satte han sig trotsigt till motvärn. Uppstånd af vrede öfver dessa motgångar och för sig sjelf rufvande på huru han skulle bära sig åt för att vinna sitt mål, erinrade han sig slutligen på hemvägen, att han glömt att utkräfva skatten af Baltzar Beck, hvilkens gård var belägen i nordöstra hörnet af Frösön och således icke långt ifrån hans eget residens, kungsgården Förberg.

I sällskap med fyra knektar kom han därför om aftonen till Baltzars gård, från hvilken stoj och glam och muntra visor hördes långt omkring. Undrande hvad som nu stod på gick fogden med sina knektar fram till manbyggnaden och fann då att ett gästabad hölls der inne.

»Aha», tänkte dansken och gnuggade förnöjd händerna, »kan han ställa till gille, så kan han också betala. Här gör jag dessutom ett annat godt kap, ty jag känner igen många af de bönder, som enligt deras hustrurs utsago voro på åkern. Jo, jo, är det en sådan åker J plöjen, då ska' också sådden bli god för mig.»

Efter denna monolog steg han in i gästabudsrummet. De innevarande stodo visserligen till en början handfallne vid åsynen af den både fruktade och hatade fogden, men slutligen tog Baltzar Beck mod till sig, gick fram till dansken och frågade honom i spotsk ton:

»Hvad vill du? Med hvad rättighet inträder du objuden bland mine gäster?»

»För att utkräfvä den skatt, som du är skyldig danska kronan.»

»Jag lyder ej under danska kronan utan under svenska», svarade Baltzar och såg fogden käckt i ögon. »Och alla här inne tänka som jag.»

»Ja, ja», ropade alla med en mun. »Ned med juten!»

»Jag ska' tvinga dig att betala skatten», utbrast fogden och stampade ursinnigt i golvet, »och er alla andra med», fortfor han och såg sig omkring med vreda blickar.

»Nå, så här har du skatten då», skrek Baltzar Beck och gaf med detsamma fogden en örfil, så att han damp i väggen. Detta var signalen till de öfrige. De störtade sig gemensamt öfver de fyra knektarne, som efter ett kort motstånd blefvo dräpte.

Fogden hade dock under tumultet lyckats undkomma. Sjudande af hämnd och raseri ilade han till Förberg efter flere knektar. Men då han kom tillbaka till Baltzar Becks gård var både dess egare och hans gäster försvunne. Fruktande fogdens hämnd hade de tagit det säkra för det osäkra och begifvit sig bort.

Detta var början till Baltzarfejdens begynnelse. Jentarne reste sig och fördrefvo den jutske fogden, hvarefter Baltzar anlade Frösö skans alldeles invid kungsgården Förberg, samt derefter Jerne och Dufve skansar.

När fogden sålunda slutat sin berättelse sporde Sören Halvorsen under det hans blickar mörknade:

»Hvem är Baltzar Beck?»

»Bara en bonde.»

»Lemnade du hans gård obränd?»

»Nej. Både den och flere andra gårdar lade jag i aska samma natt.»

»Bra, bra», inföll Sören Halvorsen sedan han sutit tyst en stund med hufvudet lutadt i båda händerna, »men hur mycket folk tror du att det finnes på Frösö?»

»Ett par hundra man bara, och desse mest gubbar.»

»Är du säker derpå?»

»Ja, tvärsäker till och med. Allt stridbart folk ligger vid de två andra skansarne eftersom desse ä' belägne närmare gränsen och sålunda mera utsatte för anfall.»

»Godt», inföll Sören Halvorsen och gnuggade förnöjd händerna, »i morgon i dagningen begifva vi oss af och inom åtta dagar ska' jag ha infriat det löfte, som jag gaf vid Wucku kyrka.»

»Kan jag på något sätt hjälpa dig, så är jag mer än villig dertill», inföll fogden Slatte Jenssen under det hans mörka ögon glimmade af hat. »Jag har dessutom en särskild hämnd att fullborda der borta i trakten af Frösö.»

»Såå», menade Sören Halvorsen, »hvad är det för en hämnd?»

»Jo, när Förberg stormades af bönderne, lyckades det Baltzar Beck, den jag unnar all pina som finnes i ett annat lif, att bemäktiga sig min dotter och bringa henne undan.»

»Så-å-å», menade Sören Halvorsen med ironisk stämma och betraktade spefullt Slatte Jenssen, »då är hon väl kär i honom eftersom hon lät honom bortföra sig!»

Fogden besvarade icke genast dessa hånfulla ord, men när Sören upprepade dem, inföll han:

»Jag tror att så är förhållandet. Det är därför som jag vill blodigt hämnas på Baltzar Beck.»

»Och äfvenledes på din dotter?» menade Sören Halvorsen.

Slatte Jenssen betänkte sig en stund. Ändteligen sade han med en stämma, hvori faderskärleken ändock stack fram oakadt den harm, som han måste känna öfver dottrens glömska af sin pligt såsom en dansk qvinna:

»Nej, henne kan jag inte fördöma. Hon är lik sin mor, så god och . . . och . . .»

Talaren hejdade sig här liksom vore han rädd att fortsätta.

»Och skön, menar du», ifyllde i stället Sören Halvorsen under det hans sinliga läppar drogo sig till

ett bredt leende, som ej saknade en frånstötande vridighet. »Var det ej så du menade?»

»Jo», svarade fogden till slut med så lågmäld ton, att Sören Halvorsen måste anstränga sina örhinnor för att kunna uppfånga svaret.

»Hur gammal är hon?»

»Julafton fyller hon tjugu år.»

»Åh för tusan hon är ju då redan giftasvuxen. Men hvad heter hon då?»

»Sigrid.»

»Ett vackert och stolt namn. Är hon också lika storrådig som hennes namne Sigrid Storråda?» skämtade Sören Halvorsen, som läst mycket af den gamla nordiska hednahistorien.

»Ja, inte så utan fastän på helt annat sätt», svarade Slatte Jenssen, som också var en beläst man. »Inte tror jag att hon skulle ha mod att göra hvad den hedniska drottningen gjorde Olof Tryggvason, men en säker och bergfast karakter det har hon, och fattar hon en gång ett beslut, så kan man vara säker på, att hon med all makt söker att utföra det. Det är minsann inte godt att tvinga henne till att göra det hon ej vill.»

»Bah», utbrast Sören Halvorsen under det ett föraktligt leende spelade kring hans läppar. »Hör på, Slatte Jenssen, du säger att din dotter älskar den der jemten, och att . . .

»Jag har aldrig påstått detta», afbröt fogden. »Jag endast tror det.»

»Sak samma. Har hon kunnat följa honom, så är ju detta ett tydligt bevis på att han inte är henne likgiltig. Man öfvergifver inte sin fader och följer dennes fiende om man inte hyser ömmare känslor för honom, det är tvärsäkert.»

»Men», inföll Slatte Jenssen, »jag har ju inga bevis på att hon godvilligt följt Baltzar Beck. Hon har ju helt enkelt kunnat bli bortröfvad af honom, ty att han har ett godt öga till flickan, det har jag tydligt sett många gånger.»

»Hur gammal är den der fördömde jemten?» mera skrek än talade Sören Halvorsen.

»Tjugufyra år eller så der omkring, så framt jag ej missminner mig.»

»Har han något utseende till att behaga qvinnor?»

»Han har en lång och ståtlig kroppsbyggnad, ett manligt och öppet ansigte, är stark som en björn, djerf, god skytt och eger stort anseende i hela Jemtland.»

»Såå», tänkte Sören Halvorsen, »då är det ju temligen klart att flickan är kär i honom.» Högt sade han derpå:

»Hör på, Slatte Jenssen, vill du gå in på det förslag, som jag kommer att göra dig?»

»Det beror naturligtvis på hvad det är för ett förslag», inföll Slatte.

»Jag ska' befria din dotter ur jemtarnes våld. Är det då så, att Sigrid kan älska mig och bifaller att bli min hustru, vill du då gifva mig henne dertill?»

Slatte Jenssen betänkte sig en stund. Derefter sade han:

»Ja, vill hon af *fri* vilja ha dig till man, så må det gå.»

Ett kraftigt handslag beseglade denna öfverenskommelse, hvarigenom Slatte Jenssens vackra dotter Sigrid, henne sjelf ohördan, bortgafs åt den öfvermodige och stolte Sören Halvorsen.

»Men», sade denne, sedan öfverenskommelsen nu var besegrad, »inte ett ord till någon innan vi fått se hur saken kommer att gestalta sig, hör du det?»

»Ja. Här har du min hand derpå. Kunde du få tösen ifrån jemten Baltzar Beck, så gjorde du mig en stor tjenst.»

»Ska' försöka», svarade Sören Halvorsen funderamt. Derpå tillade han i gladare ton. »Jag känner på mig sjelf, att jag ska' lyckas. Ja, det gör jag.»

»Gud gifve att det vore så väl», pustade fogden. »Då först skulle jag få ro igen.»

Höfvidsmannen och fogden begåfvo sig derefter in bland folket för att åse de krigslekar, som uppfördes och hvaribland svärdsdansen, ett minne från den krigiska medeltiden, mest slog an.

Icke många minuter efter det Sören Halvorsen

och Slatte Jenssen lemnat den grotta, i hvilken de haft sitt samtal, framkröp ur dess innersta mörka vrå en pojke ungefär sexton år.

»Jo vackert ska' du ha Sigrid», utbrast pojken sedan han väl öfvertygat sig om att ingen hvarken hörde eller såg honom, »Sigrid håller Baltzar kär och jag tycker om henne. Derfor ska' jag också varna henne, så att hon får tid att komma undan.»

Pojkens namn var Hallfred. Redan som minderårig hade han från nybyggeskogen straxt söder om Glastiafjell inom norska gränsen mot nordligaste delen af Jemtland, kommit till Förberg såsom springpojke åt Slatte Jenssen. Det var en duktig och villig pojke, men såsom största delen af hans gelikar begifven på äfventyr och odygder. En gång hade han, drifven på ett osläckligt begär efter att spela Slatte Jenssens underbefälhafvare ett spratt, borrarat den båt, med hvilken denne skulle resa ut till Norderö (belägen i Storsjön) för att kräfva ut skatten. Underbefälhafvaren hann icke långt från land, förrän båten började sjunka. Kolbjörn, så hette Slattes närmaste man i befälet, jemte de tre knektarne, måste simmande söka uppnå land. Endast underbefälhafvaren och en knekt kommo tillbaka med lifvet.

Alldenstund Hallfred kort förut legat i kif med Kolbjörn, föll misstanken för putset på den först nämnde. Förhör anställes. Bevisen mot Hallfred, som icke kunde dölja sin rodnad, gjorde också att Slatte hotade honom med sträckbänken och många andra plågor om han icke bekände. Då måste Hallfred falla till föga.

I högsta grad förgrymmad befallde då Slatte att Hallfred skulle kastas ned i de djupa fängelsehålorna under fogdeborgen. Af en händelse afhörde Sigrid denna grymma befallning, trädde inför fadren och talade i så bevekande ordalag, att denne ändteligen gaf pojken nåd med vilkor att han derefter så länge han lefde skulle tjena hans ädelmodiga dotter.

Detta gick naturligtvis Hallfred in på, och han befordrade mången gång hemliga möten mellan sin herrskarinna och Baltzar Beck.

När denne sist nämnda anföll fogdenäset Förberg, lagade också Hallfred så, att Sigrid kom i Baltzars händer. Sjelf ämnade han följa med, men hindrades derifrån af Slatte, som befälde honom att i stället följa sig, emedan han till sin säkerhet under flykten ville ha' med sig så mycket folk som möjligt.

För att ej väcka misstankar hos Slatte Jenssen medföljde Hallfred godvilligt, men inom sig sjelf föresatte han sig att vid första lägliga tillfälle rymma sin kos och uppsöka sin välgörarinna Sigrid.

Efter det samtal han afhört mellan Sören Halvorsen och Slatte Jenssen satte han genast sitt beslut i verkställighet. Utan att bli sedd af någon skyndade han mellan klipporne ned till den närbelägna Ekornån, samm djerft öfver densamma utan att hindras och stod snart på andra stranden. Genom de mörka skogarne skyndade han derpå, utan att gifva sig någon ro till hvila, österut, unnade sig dock några timmars sömn på norra sluttningen af Lun-Dören och ilade derefter mot öster det fortaste han kunde allt under det hans tankar voro fästade på ett enda mål: att rädda Sigrid från Sören Halvorsen.

Ett par timmar efter Hallfreds flykt frågade Slatte Jenssen efter honom. Ingen hade sett till pojken på länge. Oaktadt ihärdigt sökande var och förblef han borta.

Då blef Slatte orolig, ty han kände till Hallfreds tillgifvenhet för hans dotter. Då han meddelade Sören Halvorsen sin oro svarade denne efter något betänkande:

»Du kan allt ha rätt, Slatte. Vi måste sätta efter pojken och fånga honom, kosta hvad det kosta vill. Han kan annars bli farlig för oss.»

Ett par timmar derefter hade Sören Halvorsens styrka brutit upp från kilen mellan Nea elf och Ekornån och tågade i rask marsch genom Skarfdörren. När den väl hunnit in på jemtländsk mark lyckönskade alla hvarandra till att den farliga marschen öfver de norska fjellen nu var lyckligt slut, och Sören sade, i det han uppsteg på en kulle och samlade alla sine männer omkring sig:

»Nu ä' vi på sätt och vis i ett fiendtligt land

eftersom jemtarne gjort uppror, men vi ska' ändock visa dem, att det danska och norska modet och kraften ska' kufva dem igen. Jag går inte härifrån annat än som segrare, annars stupar jag.»

»Vi också», ropade alla hans kämpar, »död åt jemtarne, död åt svenskarne!»

Derefter fortsattes marschen med all försigtighet rakt på Frösö skans. Alla voro vid godt mod, gjorde hemgång i de byar, som de påträffade under vägen och mördade och brände hvar de kunde anträffa en menskelig boning med dess innevånare. Sören Halvorsen var sjelf vid det gladaste lynne och skämtade ofta med Slatte Jenssen om den snopna mine, som han redan i andanom tyckte sig se Baltzar Beck antaga, då han (Sören) bemäktigade sig den fagra Sigrid, hans blifvande brud.

Det var redan långt lidet fram på natten då Sören Halvorsens styrka hann fram till stora fjellportens vestra mynning.

3.

Vid utropet: »Der ha vi dem! Nu kunna vi vara lugna!» skyndade Baltzar Beck och Anund allt hvad de kunde uppför Hundashögen.

Der uppe mötte dem en för deras ögon fröjdefull syn. Öfver hela den vidsträckta platån var en stor massa folk samlad. Lekar och brottningar stärkte krafterne och det fräsande ölet uppehöll modet.

Så snart Baltzar Beck och Anund hunno upp blef det tyst i den stora samlingen och alla trängdes omkring de nykomne för att höra hvad de hade att förkunna.

Sedan Baltzar äskat ljud, och dertill behöfdes ej mera än att han upplyfte ena handen, blef det så tyst i samlingen, att den lägsta hviskning skulle ha hörts.

»Vänner och bekanta», sade derefter Baltzar Beck, jemtländingarnes mest frejdade hjelte under denna oro-

liga tid, »jag har sport att jutar och norrmän ämna sig öfver fjellen i härnadståg emot oss. Hur ska' vi ta emot dem?»

»Som fiender, naturligtvis», yttrade en grof stämma i hopen.

»Ja, inte ska' vi ta emot dem som vänner», utbrast en annan med lika hög stämma.

»Nej, dertill ha de plågat oss alltför mycket», menade en tredje.

»Tack för edra ord, vänner», svarade Baltzar Beck och rätade på sig. »De bevisa att ni inte glömt alla de oförrätter som de jutske fogdarne — — —»

»Enkannerligen Slatte Jenssen», afbröt samma grofva stämma, som förut talat.

»Ja, kom ihåg det», menade den andra. »Det var ju han, som brände din gård, Baltzar.»

Öfver Baltzar Becks öppna och manliga ansigte bredde sig vid dessa ord ett moln af missnöje. Om detta härledde sig af de djerfva inpassen eller af något annat, som stod i sammanhang med hans förhållande till Slatte Jenssens vackra dotter, kunde de närvarande dock icke veta. Den ende, som förstod molnet på hans panna var Anund, ty han visste om Sigrids kärlek till Baltzar och hade sjelf varit med om att bringa henne i säkerhet vid det nattliga öfverfallet på fogdenäset Förberg. Men han lät nu icke påskina att han förstod någonting alls af den oro, som besjälade Baltzar.

Denne fortsatte dock genast sin afbrutna mening sålunda:

»Edra ord bevisa, att ni inte glömt alla de oförrätter, som de jutske fogdarne tillfogat eder. På andra punkter i vårt land har juten fått stryk och det är för den skull vår skyldighet att också åtminstone försöka att efter bästa förmåga klämma till honom äfven här uppe. Det skulle annars vara till evärdelig skam för oss om man öfverallt i landet skulle peka ut oss såsom fege män, som inte älska vår fosterjord. Vi vilja ej bli danskar, det svära vi på!»

»Ja, ja!» ropade alla, om hvarandra, »det svära vi på! Heldre döden!»

»Godt. Då ska' vi tåga till Frösö och invänta fienden der. Han torde ej låta vänta på sig länge, alldenstund han redan i förgår anlände till Skarfdörren.»

»Vet du hvem som är fiendens anförare?» sporde den med grofva stämman.

»Nej.»

»Undrar om det inte är Slatte Jenssen.»

Baltzar Beck ryckte till och hans och Anunds blickar möttes för en minut.

»Tror inte det», svarade Baltzar sedan han tilltvingat sig lugn, »fogden har nog flytt längre in i norska landet.»

»Oh, då misstar du dig betydligt om du så tror», svarade frågaren, en herkulisk bonde från byn Nöråsen, belägen nära gränsen till Sunne på östra sluttningen af Ovikeyfjell. »För ej längre än åtta dagar sedan varnade Per i Brasta honom vid Wucku kyrka. Det var en söndag efter gudstjensten som Slatte Jenssen talade till vuckuborne från kyrkvallen och uppmanade dem att med eld och svärd infalla här i landet. Är det inte så, Per? Du kan intyga om jag ljuger eller ej.»

»Ljuger inte du, så ljuger väl Per i Brasta», sade Amund så högt att alla hörde det.

»Nej du, jag har aldrig lärt mig att ljuga», inföll i det samma den omnämnde Per, en kraftfull byggd man med ett godt och ärligt ansigte. »Jag såg sjelf med egna ögon Slatte Jenssen och hade jag inte skyndat mig så fort derifrån, skulle han nog fått syn på mig och då hade allt mina dagar varit räknade.»

»Men hur kunde du våga dig ditöfver under brinnande krig?» sporde Baltzar Beck och betraktade missstroget Per i Brasta.

»Jag har släktingar der», svarade Per och såg Baltzar stinnt i ögonen. »Min kusin bor der och han är jemte till själ och hjerta fastän han måste hålla med norrmännen. En dag förföljde jag en björn öfver fjellen och stannade ej förr, än jag kom i närheten af Elfnäs skans. Derifrån och till Wucku kyrka är inte alls lång väg, och som jag talar danska nästan som

en inföding, för si jag har tjenat som dräng hos en dansk herre i elfva år, så beslöt jag mig för att i hastigheten helsa på min slägtinge. Sedan jag kringgått skansen kom jag på söndagsmorgonen fram till målet och följde nyfiken med till kyrkan längre fram på dagen. Presten der predikade snart sagdt inte om någonting annat än om härnadståget emot oss, och det grämde mig ej så litet. Utkommen på kyrkvallen såg jag då Slatte Jenssen stå der. Hvad presten glömt att säga, det framdrog han. Af en händelse kom han att kasta ögonen åt det håll, der jag stod. Ehuru jag förklädt mig det bästa jag kunde, tycktes han likväl känna igen mig. Orolig öfver hvad som komma skulle drog jag mig undan och skyndade bort, samt fortsatte derefter min flygt allt hvad benen höllo. Just som jag skulle lemna Stradalen hörde jag skott bakom mig och såg fyra karlar, som med all makt satte efter mig. Jag begrep då att Slatte känt igen mig och trodde att jag var en spion. Att jag därför sprang för lifvet är naturligt, men ända fram till Manshögen förföljdes jag af norrmännen. Der träffade jag ändteligen på tre björnskyttar, som gaf nalle på båten och i stället vände sig mot mine förföljare. Nu blef det en hetsjagt åter igen, men tillbaka mot fjellen, och slutet härpå blef också den, att alla tre norrmännen fingo bita i gräset. Jo, jö, visserligen var det ingen nalle, som fälldes den gången, men ett ännu bättre villebråd, tror jag.»

Per i Brasta slutade här sin berättelse. Baltzar Beck kunde nu icke längre tvifla på hans ord och Anund, som påstått att han ljugit, tog sjelfmant sin tillvitelse tillbaka. Dermed var också sämjan mellan honom och Per befastad igen.

»Ja», sade Baltzar Beck under det han med handen öfverfor den svethöljda pannan, »juten må nu ha hvilken anförare som helst, så är det ändock vår pligt, att så godt sig göra låter söka mota honom. Vi vilja ändock stå manligen hans anfall emot.»

»Ja, ja», ropade alla. »För du oss an, det är vår vilja och önskan!»

När morgonsolen rann upp och belyste Ovike-

fjellets högsta skogbevuxna toppar stod förtrafven af Baltzar Becks frihetsskara utanför stora fjellportens vestra mynning. Ankomsten dit skedde vid början af den dag, under loppet af hvars natt Sören Halvorsen också hann fram till samma plats, såsom ofvan blifvit nämndt.

För att ej allt för mycket trötta ut sina kämpar lät Baltzar Beck dem rasta här. Sedan han en stund gått omkring bland dem, inhemtat deras tankar och intalat dem mod, skyndade han att uppsöka Anund. Ett godt stycke inne i hålvägen påträffade han honom sittande på en sten.

Så snart Anund varseblef Baltzar, sade han, i det han pekade inåt hålvägen:

»Om du tycker som jag, så borde vi invänta fienden der borta.»

»Vid träden?» sporde Baltzar Beck i det han följde riktningen af Anunds hand.

»Ja, just så tänker jag, och så har jag länge tänkt.»

»Då ha våra tankar haft samma mål», svarade Baltzar Beck sakta.

»Nå, det var ju väl det! jag tror, att vi ska' kunna mota dem der.»

»Men», inföll Baltzar, »det är väl inte säkert, att de ta den vägen?»

»Hvilken annan väg skulle de väl taga?» sporde Anund förvånad.

»Söder eller norr om fjellet. Der ä' vägarne bättre, isynnerhet om de gå åt söder.»

»Men, tänk hvilken lång omväg!» menade Anund.

»För juden är det nu af största vigt, att så fort som möjligt hinna fram till Frösö skans medan den är så godt som blottad på försvarare. Per i Brasta har ju påstått att Slatte Jenssen är med juden. Han vet nog hur litet folk här finnes, och du kan vara öfvertygad om, att han så mycket som möjligt är ska' påskynda sin marsch för att hinna få in skansen, hvarefter han med mera lätthet ska' kunna forska efter sin dotter. Ja, vet du, Baltzar», fortfor Anund och klappade höfdingen på axeln, »det var det bästa kap du kunde göra när du beröfvade den grymme fogden hans ögonsten, den fagra Sigrid.»

»Hon följde mig ju godvilligt, så att jag stal henne inte», svarade Baltzar Beck under det hans bruna kinder öfverdrogos af en fin rodnad.

»Nej nej, jag vet väl det», svarade Anund. »Hon håller dig kär och du henne, men just därför tycker jag att det är så bra, annars hade väl den stackars flickan blifvit tvingad till att gifta sig med Slattes underbefälhafvare, den skurken Kolbjörn. Jag glömmer aldrig när den nidingen var hemma hos mig för att drifva ut skatten. För tillfället hade jag ej penningar, men oaktadt jag lofvade honom, att han skulle få fullt upp två dagar derefter, så tog han ändå mina bästa kor och hänskrattade åt mig till på köpet när jag sade honom att det var olagligt. Jo jo men, sådane skurkar, som ha makten, veta nog att hämnas på ett lågt sätt när de kunna. Men jag vet nog hvarför han förfor så nedrigt emot mig.»

»Ja, jag har också hört nämnas något derom», inföll Baltzar, »tala om det för mig.»

»Hjertans gerna. Det är nu inemot ett år sedan. En dag mötte jag Kolbjörn ensam i skogen vid Östersundet. Jag kommer nu ej riktigt ihåg af hvilken orsak vi råkade i träta, men säkert är dock, att det var Kolbjörn, som började. Trätan urartade till slagsmål och aldrig någonsin har jag gifvit en person så mycket stryk som denne jute. Men då han inte hade några vittnen med sig kunde han ej heller påbörda mig skulden. Han hämnades nog ändå!»

»Ja, jag vet att han fick ligga till sängs i en hel månad», inföll Baltzar Beck, »och det var rätt åt honom.»

»En månad», utbrast Anund, »nej två, fulla två månader, var det!»

»Vi må nu ej tvista om huru länge det var», menade Baltzar Beck. »Det der är ju bara en småsak. Nu vill jag spörja dig om huruvida du tror att Sigrid kan vara säker på skansen?»

»Ja, det der tål allt att tänka på», inföll Anund, och sedan han funderat en stund, sade han: »Min tro är att det bästa du kan göra är att skicka bort henne, bara . . .»

»Jaså, du tror det», afbröt Baltzar Beck funder-samt.

»Ja, så framt du vet hvar du ska' kunna gömma henne säkert, annars är det inte mödan lönt.»

»Ja, nog har jag ett godt gömställe åt henne, så mycket vet jag dock.»

»Hvar då?»

»Hos Sven i Sanne.»

»Godt! Då är hon i säkert förvar. Sven är en ärlig jemte, och ska' aldrig förråda henne.»

»Nej, så mycket mindre som han var god vän med min far, och känner till det förhållande, som råder mellan mig och Sigrid», inföll Baltzar Beck, glad öfver att Anund gillade hans val.

Inemot midnatt tillsade Baltzar Beck sitt folk att bryta upp igen. Hans styrka, som under vägen från Hundashögen ökats så att den nu steg till inemot sex hundra man, delade sig i små partier och aftågade under sträckmarsch. Baltzar hade tillsagt hvar och ett parti, att om något motigt skulle hända på vägen, alla likväl skulle skynda till Frösö så fort möjligt var och der ytterligare befästa skansen.

I spetsen för de aftågande skarorne satte han Anund. Sjelf stannade han qvar med hundra man för att i stora fjellporten uppehålla danskarne och norr-männen om de oförmodadt skulle bryta fram.

Innan Anund begaf sig på väg gaf dock Baltzar honom denna befallning:

»Så fort du kommer till skansen ledsagar du genast Sigrid till Sven i Sanne, helsar honom från mig och ber om det skydd, som han för länge sedan lofvat henne.»

»Ska' ske», svarade Anund och tryckte varmt Baltzars händer. »På mig kan du lita som på dig sjelf.»

4.

Det var icke långt till midnatt. Fullmånen stod rakt öfver hälvägen och spred sitt klara skimmer

öfver den trånga och slingrande passagen. Den storm, som kort förut upprört naturen, hade helt och hållet upphört; icke ett enda blad rörde sig.

I stora fjellportens vestra mynning funnos tvenne skarpt utskjutande bergafsatser. På den ena af dem hade Baltzar Beck tagit plats, på den andra lågo tvenne af hans mest pålitlige kämpar. En slätt ungefär ett par hundra alnar bred och nära nog af samma längd som berget, låg utbredd framför spejarne och tillät dem sålunda att upptäcka fienden om han närmade sig vester ifrån. Detta lät sig så mycket heldre göra som denna slätt också var begjuten af det klara månskenet. En tät skugga från berget ofvanför gjorde också att de på afsatserne liggande spejarne icke kunde varseblifvas af de från slätten anryckande fienderne. Innanför afsatserne lågo Baltzars öfrige män på lur, färdige att med sina jernskodda pilar sända döden åt hvar och en, som nalkades i fiendtlig mening.

Medan Baltzar Beck låg ensam fördes hans tankar till förflutna lyckligare tider. Han påminde sig första gången då han såg fogden Slatte Jenssens fagra dotter Sigrid. Hon var då endast ett barn, och han började just då att mogna till yngling.

En dag var han på fogdeborgen och lekte med barnen derstädes. Lilla Sigrid hade, oaktadt fadrens och modrens förmaningar smugit sig upp på den vallen under hvilken barnen lekte under stoj och skratt. Den lilla, som efter hand blef helt upprymd af hvad hon såg, närmade sig vallens kant utan att ana den fara, för hvilken hon utsatte sig. Plötsligt förlorade hennes spåda fot sitt fäste och med ett svagt anskri störtade hon utför den femton alnar höga vallen.

Baltzar Beck stod just då derunder. Utan att knappast tänka derpå utbredd han sina armar och Sigrid föll i dem. Fallet var dock så våldsamt att den för sina år ovanligt starke pojken föll baklänges och slog hufvudet mot en sten, så att han förlorade sansen. Lilla Sigrid undslapp dock med blotta förskräckelsen och en lätt rispa på ena kinden.

Baltzars tillstånd var länge hopplöst, men slut-

ligen segrade hans starka natur och han kom på benen igen. Under denna hans sjukdom besökte fogdens godhertade hustru honom ganska ofta, och hade vid dessa tillfällen merändels sin fagra dotter med sig. Slatte Jenssen låtsade dock om ingenting och då han efter Baltzars tillfrisknande en gång mötte honom utanför fogdeborgen, besvarade han icke ens hans ödmjuka helsning, mycket mindre sade ett enkelt »tack» därför att han räddat hans dotter från döden eller att bli krympling. Detta hårda och opassande beteende förtröt visserligen Baltzar mycket till en början, men slutligen glömde han förtreten och var öfverlycklig då han någon gång fick vara i sällskap med den fagra Sigrid.

Så gick tiden framåt, Sigrid växte upp till en ännu fagrare jungfru, som när och fjerran sökte sin like. Under arbete på åkern och i skogen mognade också Baltzar Beck till yngling; blef stor och stark och började redan att längta efter nappatag med björnen.

Hur tiden så gick framåt, slog kärleken dock till slut rot i de ungas hjertan, först i Baltzars. Men som han rättvisligen insåg att ett nästan öfverstigligt svalg låg mellan honom, den fattige bondsonen och Sigrid, den rike och myndige fogdens enda barn, så tordes han aldrig, hvarken genom ord eller åtbörder visa någon, aldra minst henne, hvad han tänkte. Att han led häraf det syntes dock mer än tydligt eftersom han blef för hvarje dag blekare och mera tystlåten.

När Sigrid blef äldre och modren då och då talade med henne om det farliga fall hon gjort samt om hennes räddare, började hon naturligtvis att tänka på sin barndoms lekkamrat med mer intresse, och lång tid hade icke gått till ända, förr än detta alldagliga intresse började öfvergå till ömhet och snart hade hon det klart för sig, att hon älskade Baltzar Beck.

Vid denna upptäckt förskräcktes hon, ty äfven hon såg den klyfta, som låg emellan henne och Baltzar. Fadrens kända hårdhet gjorde henne också nästan för-

tviflad, ty hon insåg ganska väl, att han aldrig skulle gifva sin tillåtelse till en förening mellan dem båda.

Slutligen kom den oundvikliga dagen då Sigrid och Baltzar erkände för hvarandra sin inbördes kärlek. De voro ändock så förståndiga, att de kommo öfverens om att på det sorgfälligaste söka dölja sin unga varma kärlek, och de höllo äfven ord dermed.

Men en dag måste Sigrid fram med sin bekän- nelse inför den stränge fadren. På aftonen kallade Slatte Jenssen henne in till sig och förklarade kort och godt, att hon måste taga hans underbefälhafvare Kolbjörn till make, och det utan att ens spörja om hon hade tycke för honom.

Sigrid förskräcktes storligen när hon förnam detta, ty hon afskydde och hatade Kolbjörn lika mycket för hans falskhet som för hans grymhet. Hon nekade för den skull ihärdigt och bedyrade med fast stämma att hon heldre skulle gifva sig döden än taga Kolbjörn till äkta. Det ena ordet gaf det andra och till slut förklarade Sigrid rodnande och med lika fast stämma, att hon älskade sin räddare Baltzar Beck, och att hon aldrig skulle gifva sig med någon annan.

Från den dagen och af denna orsak härledde sig de förföljelser, för hvilka Baltzar Beck och Sigrid ständigt voro utsatte så väl från Slatte Jenssens som den lömske Kolbjörns sida.

Det var på allt detta, som Baltzar tänkte, under det han låg i halfiggande ställning på den nordligaste afsatsen.

Plötsligt utbrast en af spejarne på den motsatta klippafsatsen:

»Det rör sig någonting der borta vid andra sidan af slätten.»

»Jaha», bestyrkte kamraten. »Det ser ut som om det vore ryttare.»

Baltzar Beck skärpte synen efter bästa förmåga och slutligen upptäckte äfven han en massa ryttare. De otydliga gestalterne af hästar och menniskor blefvo efter hand tydligare och inom kort kunde spejarne urskilja en lång mörk rand, som försigtigt närmade sig, styrande kurs rakt på stora fjellportens vestra mynning.

»Der är juten», sade en af spejarne på södra klippafsatsen.

»Jaha», bestyrkte kamraten liksom förra gången, »det är bestämdt juten.»

»Ensam är han inte, det jag tror», svarade Baltzar Beck, »han har nogsamnt norrmän med sig».

»Inte frukta vi dem, inte.»

»Nej, inte frukta vi dem, inte.»

När Baltzar Beck såg hur den mörka raden mer och mer förstorades, en följd deraf, att Sören Halvorsen lät sina män tåga i en enda lång linie, naturligtvis för att ingifva så mycket större respekt, öfverlade han en stund med sig sjelf antingen han skulle invänta fienden i stora fjellportens mynning eller vid den af naturen så skickligt danade förhuggningen i hålvägen. Och ju mera han grubblade deröfver, dess mera kom han till den slutsatsen, att det sist nämnda vore bäst, eftersom hans styrka bestod af endast hundra man.

Men som han icke ville handla på eget bevåg sammankallade han sine män och delgaf dem sina tankar. Och det fanns icke någon som var af motsatt mening. Alla tyckte tvertom att Baltzars förslag var det bästa, som kunde finnas.

Sålunda skyndade den lilla modiga truppen i förväg till den naturliga förhuggningen, i hvars öppning de afhuggne grenarne kastades tillbaka, hvarefter några stora stenar rullades ned från sidorne och lades ofvanpå de lösa grenarne.

»Se så», menade Baltzar Beck och såg förnöjd på sitt försvarsverk, »nu ska' det bli juten och norrmännen svårt att hoppa här öfver.»

»Jojo men», svarade en af kämparne, »det ser nog så ut!»

Då Sören Halvorsen kom fram till stora fjellportens mynning och ej fann någon fiende der, såsom han beräknat, sade också han i förnöjd ton till Slatte Jenssen:

»Kunde väl tro att den der Baltzar Beck, som nu prisas så mycket, inte vågar möta oss. Jo jo men,

det ska' inte vara en småsak att slås emot hela min styrka, den är inte så god att ta's med.»

På Slatte Jenssens uppsyn märktes tydligt, att han icke biträdde Sören Halvorsens mening. Han yttrade dock ännu icke ett enda ord, men tänkte så mycket mera.

Sören märkte dock tviflet i hans anlete och sporde för den skull:

»Du gillar inte hvad jag sade, det ser jag nog-samt, ty jag är inte blind.»

»Nej, rent ut sagdt, så ogillar jag ditt öfvermod», svarade fogden. »Jag känner jemtarne sedan många år tillbaka och vet att det är ett tappert folk, som inte böjer sig för första motgången. I detta fattiga land är befolkningen härdad och kan lida ofantligt mycket innan den går under. Dessutom vill jag göra dig uppmärksam på en annan sak.»

»Och det är?» sporde Sören Halvorsen förtretad, ty i sitt högmod tålde han alls inga motsägelser. Den blifvande svärfadren kunde han dock icke rimligtvis behandla på samma öfvermodiga sätt som de andre.

»Jo, att hela Jemtlands befolkning, till och med kvinnorna, känner skjutkonsten i grund och botten, och det gifves få deribland, som med sin pil inte träffar fogeln i flykten. Det är allt något att tänka på», slutade fogden och fixerade stadigt Sören Halvorsen.

»Hm, hm», hostade denne och såg en stund fundersam ut. Slutligen sade han, i det han slet upp den guldstickade tröjan och pekade på det harnesk han bar der innanför. »Men genom denna tror jag inte att någon jemtes pil ska' gå.»

Och när han uttalade dessa ord bredde sig ett ironiskt och öfvermodigt leende kring hans läppar.

»Godt och väl det», svarade Slatte Jenssen lugnt, »men du har ej något harnesk kring halsen och för ansigtet.»

Sören Halvorsen tyckte synbarligen ej om detta inpass, hvilket han ändock måste för sig sjelf erkänna, att det var på sin plats. Han brummade för den skull några korta meningar inom tänderna och gick ifrån

den blifvande svärfadren utan att bevärdiga honom med ett enda ord.

»Jo jo», menade Slatte Jenssen och log för sig sjelf, »stolte herrar vilja svårligen höra sanningen, emedan de tro sig vara höjde öfver den. Ingen kan bättre än jag känna till hvad jemten går för. Med våld ska' Sören Halvorsen aldrig vinna sin afsigt att underlägga sig Jemtland, det är säkert. Enda sättet att nå detta mål är list, det vet jag bäst sjelf, som i så många år pröfvat på hvad den duger till.»

Under det Slatte Jenssen begaf sig till den flock, öfver hvilken han erhållit befälet, rann en annan tanke på honom.

»Hvart kan Hallfred ha tagit vägen», mumlade han för sig sjelf. »Kanske att han begifvit sig till sitt hem. I sådant fall är det godt och väl, men om han sökt upp min dotter och... åhnej, det ska' han ej våga. Visst hörde jag den sista tiden jag satt kvar som fogde på Förberg glunkas om att han skulle känna till Sigrids vanvettiga tycke för Baltzar Beck, men jag tror inte mycket på det pratet. Nog skulle jag någon gång ha kommit honom på spåren. Sigrid ja», fortfor han i sin tankegång, »undrar om hon ska' bli Sören Halvorsens maka? Bah», fortfor han, under det ett ironiskt leende spelade kring hans läppar, »det ska' nog aldrig hända. Troligtvis kommer Sören väl aldrig med lifvet från Jemtland. Det vore bra för mig, ty sanningen att säga, tyckte jag redan vid första mötet med honom illa om hans högmodiga öfversittareton. Sådant brukar alltid föra olycka med sig förr eller sednare.»

Under denna monolog hade Slatte Jenssen hunnit fram till sin trupp och förde den några minuter der-
efter in i stora fjellporten.

Då han inträdde dit genombäfvades hans kropp af en rysning, hvarför visste han ej. Men, han kände med sig sjelf, att han skulle komma att gå besynnerliga öden till mötes.

»Bah», utbrast han dock för sig sjelf, »det kan väl inte gå oss värre, än att vi bli drifne härifrån igen. Lifvet ska' jag nog bevara.»

I dessa ögonblick stod Sören Halvorsen ånyo framför honom. Hans ansigte bar icke samma trotsiga prägel som tillförne. En djup nedslagenhet visade sig i stället deri.

»Känner du riktigt till den här vägen», sporde han Slatte Jenssen.

»Ja, men hvarför spørjer du så?» menade denne.

»Emedan ingen af oss någonsin varit här kan du väl begripa», inföll Sören Halvorsen med en viss hetta.

»Nå, så följ då bara mig, och vi ska' snart vara på andra sidan fjellet.»

»Den här stillheten bådär heller intet godt», inföll nu Sören Halvorsen.

Slatte Jenssen besvarade icke dessa ord af miss-tröstan. I stället sysslade han ifrigt med att ordna sina vapen, allt under det han då och då gaf Sören en förstulen blick.

»Du svarar ej», inföll Sören, då han en lång stund väntat på att få höra några tröstens ord från Slatte Jenssens läppar.

Men nu tog denne bladet riktigt från munnen.

»Modfällad man uträttar inga stora bragder», sade han med fast röst. »Handla bara och det utan att beräkna hur det ska' komma att gå, och för det mesta ska' segern vara din. Slå bara på friskt mod; det skadar ju aldrig att försöka.»

»Jag vill lyda dina råd», svarade jutehöfdingen och kände sig liksom stärkt af de ord han förnummit från Slatte Jenssens läppar. »Och efter som du känner till trakten här så får din skara gå i spetsen. Jag ska' följa med dig.»

Under oafbruten tystnad och med iakttagande af den största försigtighet tågade derefter jutehären genom stora fjellporten och hade snart hunnit fram till det ställe, der naturen sjelf åvägabragt förhuggningen.

»Hvad vill detta säga», utbrast plötsligt Slatte Jenssen och stannade i det han satte båda händerna öfver ögonen.

Sören Halvorsen betraktade honom också med en mine af den högsta både förvåning och förskräckelse.

»Hur har den der kommit dit?» fortfor Slatte.
 »Detta öfvergår mitt förstånd.»

»Hvad är det då?» sporde Sören, som icke hade lika goda ögon som Slatte.

»Kan du ej se det?»

»Nej.»

»En förhuggning tvärs öfver vägen. Hur vid alla onda makter har den kommit dit?»

»Du har väl inte sjelf lagt dit den?» inföll Sören Halvorsen elakt.

Slatte Jenssen såg på den tillämnade mågen med en blick, som betydde så mycket som: »Skäms du inte att komma fram med dylika påståenden.» Han sade dock icke ett enda ord, utan fortsatte att lika uppmärksamt betrakta det oförutsedda hindret.

I detsamma framsteg Slatte Jenssens underbefälhafvare Kolbjörn, som med knapp nöd undslupit vid fogdenästets eröfring, och redde ut saken på följande sätt:

»Vi hade ju storm för inte så länge sedan. Sakerligen är det den, som nedstörtat träden der uppifrån. Detta händer ofta och jag har sjelf många gånger på detta sätt blifvit hindrad att komma fram just här. Jag styrkes så mycket mera i denna min tro, som ju allt är tyst der bakom. För resten vill jag sjelf gå fram och öfvertyga er om, att jag har rätt.»

Med dessa ord satte Kolbjörn, som var en djerf och oförvägen kämpe, sitt beslut i verkställighet, men hann icke närmare förhuggningen än omkring tio alnar, då en pil kom susande derifrån och träffade hans stormhatt så kraftigt, att den kastades flere alnar längre bort.

Kolbjörn var lika snabbt som pilen tillbaka hos de sina.

»Du gissade allt rätt, du», inföll Sören Halvorsen hänfullt. »Jo, nu ha vi råkat i en riktig klämma.»

»På dem bara», förmanade Slatte Jenssen. »Inte ska' du visa ditt folk att du fruktar detta obetydliga hinder. Det blir väl värre när vi komma fram till Frösö skans.»

Utän att besvara Slattes ord lät Sören Halvorsen blåsa till allmänt anfall.

5.

»Stå på er nu, pojkar», förmanade Baltzar Beck då han förnam anfallssignalen. »Nu gäller det.»

Ett doft mummel genomlopp jemteflocken och alla gjorde sig beredde till att mottaga anfallet.

»Det blir alls inte farligt», fortfor Baltzar. »Ju flere jutar, som komma emot oss, dess svårare blir det för dem att röra sig i den trånga vägen och ju lättare för oss att träffa med våra pilar och bössor.»

Baltzar hade spått sannt. Utan att besinna den fara de lupo trängde jutarne och norrmännen »som tätt packade sillar» fram mot förhuggningen eller barrikaden, hvad man än vill benämna hindret i stora fjellporten, och denna oförsigtighet blef mångas bane. De föllo hoptals för jemtarnes väl riktade kulor och pilar.

Kolbjörn var med sin vanliga djerfhet främst i ledet. Sören Halvorsen och Slatte Jenssen hade dragit sig något tillbaka.

»Fram, pojkar», skrek Slattes underbefälhafvare och var den förste, som satte foten på hindret. »Inte ska' kung Kristians tappre män låta slå sig af desse eländige bönder och drängar. Fram, pojkar!«

Och med dessa ord klängde han tillika med de närmaste kämparne upp på barrikaden, från hvars andra sida Baltzar Becks väldiga stämman besvarade jutens uppmaning sålunda:

»Fram, jemtär! Död åt förtryckarne! Må ingen enda af dem komma ur landet igen!»

»Det är Baltzar Beck sjelf, jag känner väl igen hans stämman», sade fogden till Sören Halvorsen. »Nu blir det en hård strid af.»

»Och der ska' jag sannerligen inte fattas», skrek Sören och ville ila fram. Slatte grep honom i armen och hejdade honom med dessa ord:

»Besinna hvad du gör, Sören. Vi ä' inte vid målet ännu. Om du skulle stupa dess förinnan hvem skulle då föra dina män till seger! Säkerligen har Baltzar Beck en helt ringa styrka; låt du derfor Kol-

björn leda anfallet, han är en käck och kunnig man, som nog ska' göra sitt bästa!»

»Nej», utbrast Sören Halvorsen förtörnad och gaf fogden med ena handen en så våldsam knuff mot bröstet, att han raglande föll emot bergväggen. »Ingen ska' kunna säga, att jag låter mitt folk slåss och sjelf endast är en overksam åskådare deraf.»

Och med dessa ord trängde sig Sören Halvorsen fram mellan sina kämpar och nådde snart barriken.

Ofvanpå denna stodo Kolbjörn och Baltzar Beck emot hvarandra. Båda voro kraftige män, som icke ryggade för ett blodigt nappatag med hvarandra. Som rivaler hade de också en särskild orsak att hata hvarandra.

»Hvart har du fört Sigrid, qvinnoröfvere», skrek Kolbjörn och lyfte sitt breda slagsvärd.

»Det rör dig inte, jute», svarade Baltzar Beck.

»Hon tillhör mig och ingen annan.»

»Det ska' jag visa dig, jag», skrek Kolbjörn och måttade ett väldigt hugg mot Baltzars hufvud. Dennes breda yxa uppfångade dock hugget och det med den kraft att juten, som icke väntat sig denna utgång på striden och därför ej tagit nog säkert fotfäste, förlorade balansen och störtade baklänges.

Ett segerskri hördes i detsamma från jemtarne, som nedifrån oupphörligt sköto och nedlade mången jute och norrman.

I samma ögonblick som Kolbjörn störtade ned från barriken och i fallet förlorade sansen hann Sören Halvorsen fram och med honom följde hans bästa kämpar.

Vid åsynen häraf hoppade Baltzar Beck ned igen och denna hans reträtt åtföljdes af dessa hänfulla ord från jutarne:

»Han flyr! Han är rädd! Hurra! Gå på! Segern är vår!»

»Åh, jubla lagom», utbrast jemtarnes anförare. »Ännu är det inte slut med leken. Är det någon af er, som har ett elddon?»

Fyra dylika framräcktes i detsamma åt honom.

Han tog ett och tillsade egarne till de andre att sprida ut sig längs barrikaden, samt göra som han sjelf gjorde.

Medan jutarne med all makt sträfvade att klättra upp på barrikaden, från hvilken de hoptals slungades ned af jemtarnes kulor och pilar, antände Baltzar Beck medlersta delen af barrikaden. De öfrige gjorde som dem befallt var på andra ställen, och just som Sören Halvorsen med några män lyckades uppnå barrikadens spets, slogo lågorna och röken emot dem.

»Ja, det är rätt åt er!» skreko jemtarna hånfullt. »Ska' bli roligt att se hur ni se ut som stekta svin!»

Sören Halvorsen och hans män kunde ej strida mot den fiende, som nu reste sig emot dem. Sjelf tog han ett väldigt hopp och lyckades att komma oskadad ned igen. Af hans män kommo ett par på hufvudet, en bröt båda armarne af sig och en ena benet. Och allt högre reste sig de fräsande lågorna och hade snart insvept hela trädbarrikaden i sina armar.

Vinden, som låg danskarne rakt i ögonen, dref röken emot dem och tvang den svärjande Sören Halvorsen att draga sig tillbaka till stora fjellportens vestra mynning igen, för att i fred kunna invänta de ögonblick då elden skulle af sig sjelf slockna af brist på näring. Att både han och slatte Jenssen voro betydligt modfällde är naturligt, ty denna första motgång hade gifvit dem båda åtskilligt att tänka på. Sören Halvorsens stolta och öfvermodiga löfte, att inom åtta dagar ha eröfrat Jemtland, hade redan fått en svår knäck. Det var också med en vemodig blick som han betraktade sina af striden ganska svårt medtagne kämpar. Hvad han tänkte i dessa ögonblick sade han dock icke för någon, icke ens för Slatte Jenssen.

Glad i hågen öfver att hans list haft önskad framgång skyndade deremot Baltzar Beck undan med sina män, på det att han skulle vara utan fara när den påtända trädbarrikaden slocknade, ty innan dess skulle icke fienden kunna taga ett enda steg i akt och mening att förfölja honom, det visste han nog.

Han hade dock icke hunnit många alnar bort från barrikaden då han plötsligt fick se en person hastigt komma nedhasande från hålvägens nordliga

vägg. Nedhasandet tillgick på så sätt att personen i fråga åkte från den ena busken till den andra, och allt med en säkerhet, som på det högsta förvånade jemtarna.

»Hyad kan det vara för en fogel», menade Baltzar Beck och såg öfverraskad på den okände. »Aha», fortfor han strax derefter och spände den styfva pilbågen, »kommer juten den vägen också, då ska han vid...»

Baltzar fick ej tala till punkt, emedan en af de bredvid honom stående med ens grep honom i armen och hindrade således att pilen afsköts.

»Det är pojken Hallfred, jag känner igen honom nu», sade jemten.

»Ja, du har minsann rätt», menade Baltzar Beck sedan han en stund betraktat den djerfve, som på detta lifsfarliga sätt praktiserade sig utför berget, också jag känner igen honom nu. Det var bra att du hindrade mig från att skjuta, ty Hallfred är svenskt sinnad, och som han troligtvis varit på andra sidan fjellen, så ska han nog kunna gifva oss värdefulla upplysningar om den fiendtliga styrka, som vi nu ha att kämpa med. Här, pojke, här kan du gå ned», ropade han derefter och sprang fram till ett ställe, der ett nedstigande vore förenadt med minsta fara.

Hallfred var dock så medtagen af trötthet, det såg Baltzar Beck, att nedhoppningen ändock skulle bekommit honom illa. Han befallde därför några af de starkaste karlarna att ställa sig under bergväggen och mottaga pojken i sina armar.

»Hoppa nu», uppmanade han derefter, »nu är det inte farligt.»

Hallfred efterkom genast uppmaningen och allt gick lyckligt. Men när han sedan ställdes på sina ben kunde icke dessa längre bära honom. För den skull tillreddes en bår på hvilken den af mattighet efter andan kippande Hallfred lades och så fortsattes marschen österut igen.

Vid byn Waljom skulle färden öfver Oviken, utgörande södra delen af Storsjön, företagas. Hallfred var nu så återställd, att han kunde gå sjelf.

Under det Baltzars kämpar inskeppade sig på de

längs stränderne hopsamlade båtarne omtalade Hallfred för jemtarnes höfding först det samtal han i grottan varit åhörare till, nemligen aftalet mellan Slatte Jenssen och Sören Halvorsen, och sedan flykten derifrån, huru han den första natten sofvit på Lun Dörens norra sluttning, huru han derefter med friskt mod vandrat mot Ovikfjellet, då han plötsligt blifvit genskjuten af en trupp jutar, så att han med knapp nöd kunnat rädda sig upp på det ofvan nämnde fjellet. Vandringen öfver detta hade varit den besvärligaste som han någonsin företagit och endast fruktan för att vara förföljd hade uppehållit hans mod.

Följande norra väggen af stora fjellporten hade han varit åsyna vittne till den nattliga striden, klart belyst af fullmånen, och då han märkt det puts, som Baltzar spelade jutarne, skyndade han glad till sinnes framåt, och företog sig det vågstycket att på sätt nämnt är, hala sig ned för den nästan lodräta klippväggen. Ett enda felsteg om någon buske, eller om denne ej haft nog säkert rotfäste, utan släppt skulle för den djerfve ha medfört en oundviklig död. Men det var just denna fara, som skärpte hans mod och mångdubblade hans krafter.

»Du är en präktig pojke, Hallfred», svarade Baltzar Beck, »och om allt detta slutar väl, ska' du nog få belöning. Vill du nu se till Sigrid medan jag leder striden, så...»

»Hvar är hon då?» sporde Hallfred nyfiken. »Är hon inte på skansen?»

»Nej, jag tänkte att sända henne till Sven i Sanne.»

»Det ska' ni inte göra», inföll Hallfred med största ifver.

»Hvarför det då, pojke? Du för ett besynnerligt tal. Förklara dig.»

»Ni förstår väl, att juten ska' ta antingen den väg, som vi nu ta', eller också gå omkring hela Oviken, då han inte finner några båtar vid Storsjön. Vore hon inte i bättre förvar i fästet?»

»Du talar inte så bakvänt, rätt så ung du är», svarade Baltzar fundersamt, »men nu kan det hända att Anund redan fört henne till Sanne. Nå, nå», fort-

för han, då är det inte mer än att vi få ta henne tillbaka igen. Men, du nämnde juten och ditt vistande hos dem vid Skarfdörren, hur många ä' de på en slump?»

»Så der bortåt ett tusen man.»

»Så många!» utbrast Baltzar Beck och ryckte till. »Så många!»

»Ja, inte ska' det fattas många i ett tusen, det är jag säker på.»

»Och Slatte Jenssen är med, sa' du?»

»Ja, sågni honom inte vid striden i stora fjellporten?»

»Nej.»

»Jo jo men, han är till och med Sören Halvorsens underbefälhafvare.»

Baltzar Beck besvarade ej dessa ord, utan gaf istället tecken till uppbrott. Färden ställdes nordost hän och snart var hela styrkan lyckligt samlad vid Bräcke. Derifrån fortsattes marschen oförtöfvadt till Mälsta, hvarifrån båtar från Frösön afhemtade jemtarne till fästet.

Den första fråga som Baltzar Beck gjorde, då han mötte Anund var denna:

»Har du skickat af Sigrid ännu?»

»Ja, för något mer än en timme sedan, så att du kan vara lugn. Hon är snart framme.»

»Fördömdt», mumlade Baltzar mellan de sammanbitna tänderna. »Fördömdt! Lugn! Jo, jag tackar för lugn, jag. Hallfred har allt rätt, han!»

Och då Anund förbluffad sporde om orsaken till hans förändrade tankar, redogjorde han därför enligt Hallfreds upfattning.

»Nå, är det på det viset, då är det ju ingen konst att få henne tillbaka», svarade Anund vresigt. »Jag trodde att jag skulle göra väl, jag, men när man tror sig göra som bäst, gör man oftast det sämsta.»

Och med dessa förebrående ord lemnade Anund Baltzar Beck, oaktadt denne mer än en gång kallade honom tillbaka.

»Det här var en svår knipa», utbrast jemtarnes höfding och ref sig förtviflad i håret. »Jag kan inte lemna skansen, helst som fienden är oss hack i häl; hvem ska' jag...»

»Låt mig försöka att återföra Sigrid», bad Hallfred och trädde i detsamma fram. »Jag tror att det ska lyckas.»

»Du», utbrast Baltzar Beck och betraktade pojken med förvånade blickar. »Du!»

»Ja, just jag! Låt mig bara försöka. Gif mig några hästar och lika många af edra bästa karlar och jag...»

»Nå, så tag dem då», afbröt Baltzar Beck, som i Hallfreds modiga och ärliga blickar såg en borgen för att han tryggt kunde lita på honom, »men begif dig genast af.»

»Det ska inte dröja många minuter», sade Hallfred och ilade skyndsamt bort. En liten stund derefter redo tio väl beväpnade ryttare öfver den lilla kafvelbro, som förenade östra delen af Frösön med fastlandet. Visserligen var den omväg, som de måste taga förbi Brunflo kyrka till byn Sanne, belägen på Ovikens östra kust midt emot den på motsatta kusten liggande Ovikens kyrka, betydligt längre, än om de begifvit sig af sjövägen, men den var istället så mycket säkrare och därför pålitligare.

Ett par timmar efter det att den jemtska styrkan lemnat Waljom anlände Sören Halvorsen, glödande af hämnd, till Mariæby kyrka. Sedan han länge sökt här efter båtar följde han Storsjöns och Ovikens stränder och stannade slutligen, han också, vid Waljom. Ej heller här fanns den minsta tillstymmelse till en farkost och med harmen i hjertat måste han för den skull beqväma sig till att göra den långa marschen omkring den nära fem mil långa Oviken.

6.

Förut är nämndt, hurusom fogden Slatte Jensen på det mest egenmäktiga sätt framfor bland Jemtlands befolkning. Icke var han att förlikna vid en Jösse Eriksson med flere danske fogdar under Engelbrekts befrielsekrig, men han var ändock så hård och sträng, isynnerhet vid indrifvandet af skatterne, att jemtarne

många gånger tänkte på att resa sig. Tillfälle dertill hade dock icke gifvits förr än nu under Karl IX:s fejd med Danmark, åtminstone icke ett så gynnsamt tillfälle.

Jemtland eger en kraftig och frihetsälskande befolkning och det var därför naturligt, att den skulle känna sig ytterst sårad öfver den behandling, som den måste undergå så länge Slatte Jenssen satt vid styret.

Öfver hans hufvud föllo dock icke alla, ej heller de värsta förbannelserne; de tyngde i stället hans underbefälhafvares, Kolbjörns. Denne grymme man tålde inga motsägelser. Genast var han färdig med att straffa och källrarne under fogdenästet Förberg skulle, om de kunnat tala, vittnat om otaliga våldsbragder mot värlöse män och qvinnor.

Och ehuru Slatte Jenssen såg allt detta och kände till Kolbjörns onda gerningar, blundade han dock för dem, ty inom sig sjelf hyste han samma tankar som sin underbefälhafvare, nemligen att folket kan tvingas till lydnad endast genom en oböjlig stränghet. Ja, kanske genom stränghet till en viss tid, men aldrig genom grymt förtryck. Den menskliga känslan måste oemotståndligt uppresas sig deremot, och ve då förtryckaren!

Så gick det äfven i Jemtland 1612. Medan Slatte Jenssens milda hustru ännu lefde var allmogens ställning någorlunda dräglig, ty hon förstod att i de flesta fall, åtminstone till en del minska sin mans vrede, men när hon gick till en annan verld, var det också slut med fogdemakans medlidande. Kolbjörn, som i den ädla fogdemakan också haft en hämsko på sig, blef nu ännu värre.

I början är också taladt om, huruledes Baltzar Becks gård blef bränd därför att denne redlige jemte vågade gifva Slatte Jenssen en väl behöflig och handgriplig upptuktelse. Baltzar och alla hans gäster flydde dock genast och många dagar gingo icke till ända, förrän fogdenästet hade fått samma öde som Baltzars gård.

Nu bröt upproret med ens löst; de få jutar, som voro kringspredde i landet, blefvo dels mördade, dels fördrifne. Bönderne sammankommo också gemensamt

och under ledning af Baltzar Beck, som enhälligt utvaldes till deras anförare, anlades snart Frösö och Jerne skansar, enligt *den* tidens sed ganska starka. Det var isynnerhet deras belägenhet, som gjorde att de kunde trotsa fiendens makt. Föga eller intet finnes ännu kvar af dessa fästningsverk. Tidens allt förhärjande tand jemte släktenas åverkan hafva helt och hållet grusat dem, möjligtvis kvarlemnande några enstaka stenar eller hopgyttrade stenrös.

Väl kändes det harmfult när jemtarne tänkte på att Slatte Jenssen kommit undan, men ännu mera skar det dem i själen, att den grymme Kolbjörn icke kommit i deras händer. Till honom hade de goda ögon, och hade de fått tag i honom, skulle han utan tvifvel ha fått lida den qvalfullaste död som de kunnat hittat på. Men, gömdt var icke glömdt; jemtarne hade honom nog i frisk åminnelse.

Stor blef också glädjen inom Frösö skans, då Baltzar Beck förkunnade att Kolbjörn var med i fiendehären och att han redan haft ett nappatag med honom i stora fjellporten. Genast slöto sig ett halft hundra behjertade män tillsammans och gingo en dyr ed på att ej låta sina vapen hvila förrän de fått Slattes underbefälhafvare lefvande eller död i sitt våld.

Det var också med stor förnöjelse som Baltzar Beck hörde detta beslut, emedan han derigenom på lättaste sättet skulle bli befriad från en ganska farlig rival.

7.

Sven i Sanne var en af socknen Ovikens mest betrodde och rikaste bönder. Inom Sanne by fanns det åtminstone ingen, som med honom kunde jämföras i anseende. En hedersman af den gamla ärliga odalmannastam, som nu, Gud'nås, tyckes vilja dö ut, men som i fordna tider skapade namn, hvilka på ryktets vingar fördes kring Europa och i vår historia alltid

skola intaga lysande platser (ty från hvilken klass har väl vårt ridderskap, sådant det var för två hundra år sedan, utgått, om icke från det af många nu så föraktade och förbisedda bondeståndet), tålde »fader Sven», med hvilket namn unge och gamle hedrade honom, aldrig flärd, förtal, hat, oredlighet eller någon af de olater, som vanligtvis pläga vidlåda människosläktet. Dermed vare ej sagdt, att Sven i Sanne var felfri. Han var tvertom envis »som synden», och ännu aldrig hade det lyckats någon att bibringa honom en annan tanke än den, som han sjelf fattat. Och denna hans envishet kom honom mången gång att begå orättvisor, dem han sjelf skulle fördömt, om andra hade gjort sig skyldiga dertill. Utom detta var gubben Sven på sätt och vis snål i stort, men kunde, såsom fallet vanligtvis är med dylika personer, visa raka motsatsen, när det gälde småsaker, dem ingen människa fäste den ringaste vikt vid.

När Slatte Jenssens dotter kom för att erhålla en fristad hos honom, var gubben, oaktadt sin höga ålder, åttiö år, ute på arbete, ty »idog man blir rikan man», brukade han ofta säga och detta hade han sjelf bevisat, i det att han genom arbetsamhet bragt sig upp till, såsom ofvan nämnts, en af Ovikens sockens rikaste bönder.

Då en af de män, som var i Sigrids följe, kom ut till »fader Sven» på åkern och berättade, att Slatte Jenssens dotter sökte gästfrihet hos honom, fördystrades hans anlete och han sporde helt kort:

»Hvem har sändt henne hit? Har Slatte Jenssen sjelf gjort det?»

»Nej», svarade drängen, »Baltzar Beck har gjort det genom Anund.»

Gubben Sven funderade en Stund. Derpå sporde han vidare:

»Hvad har Baltzar Beck med fogdens dotter att beställa?»

»Hon är ju hans trolofvade», svarade drängen med tydliga tecken af förvåning öfver att »fader Sven» icke visste, hvad hela Jemtland kände till.

Aterigen tog sig »fader Sven» en lång »funderare».

Slutligen utbrast han, under det hans vackra anlete betydligt klarnade upp:

»Ja, det är ju sannt, det. Ser du, jag ska' säga dig, att när man blir gammal, så blir man minnesslö, och så har jag blifvit. Men nu påminner jag mig alltsammans. Hon är ju vacker?»

»Ja, det får ni sjelf se, då ni träffar henne», svarade drängen skrattande.

»Är hon här nu då?»

»Ja visst. Hon väntar blott på edert svar, om hon får stiga in under edert tak.»

»Äh, Gud bevars, skulle jag neka min gamle väns ende son en så billig begäran», utbrast 'fader Sven' ifrigt, »jag förstår nog att Baltzar inte vill ha henne på skansen, ifall det skulle smälla der, såsom det nog kommer att göra förr eller sednare, utan då önskar att ha henne borta ifrån farorne. Ja, jag säger ingenting derom, jag skulle göra detsamma som han om jag vore i hans kläder.»

Och med dessa ord skyndade »fader Sven» allt hvad hans krafter det tillät hemåt, der han på det mest hjertliga och varma sätt välkomnade Slatte Jenssens fagra dotter. Det kändes också så godt i den unga flickans hjerta, det syntes tydligt på de två tårar af tacksamhet, som glänste i hennes ögon då hon fördes in i stora stugan af »fader Sven».

»Var nu som hemma hos dig sjelf», sade denne och bjöd Sigrid den bästa stolen i huset. »Allt hvad jag eger får du rå om.»

»Säg inte så, 'fader Sven'», hviskade den unga flickan. »Jag begär ingenting annat än en liten tids gästfrihet hos eder.»

»Det ska' du också få, skön jungfru», svarade »fader Sven» energiskt, och hvad han en gång lofvat det höll han obrottsligt, ty hos honom gällde ännu den gamla svenska gästfrihetslagen, att bevisa den främling, som hos honom sökte skydd och gästfrihet, all möjlig heder och ära.

Detta mottagande gjorde den sorgsna Sigrid godt i själen. Oron öfver Baltzar beröfvade henne visserligen till en början hennes medfödda munterhet, men

ett par timmar hade knappt hunnit gå till ända, förrän den småningom började återkomma. Det var till en stor del den innerliga hjertlighet, som visades henne, som åstadkom denna förändring.

Längre fram på dagen, när »fader Sven» åter kom hem ifrån det genom Sigrids ankomst afbrutna arbetet, sporde han den unga flickan sålunda:

»Vet du inte hvart din far tagit vägen, Sigrid?»

»Nej», svarade denna med sorgsen stämma, »jag har inte hört det ringaste om honom. Kanske att han är död.»

Nu var Sven i Sanne icke heller den, som hyste medlidande med den stränge fogden och det oakadt Slatte Jenssen aldrig tillfogat honom något ondt, men inför dottrens smärta kände han sin motvilja plötsligt försvinna och han sade med en ton af ömhet, som han på länge icke antagit:

»Slå på friskt mod, Sigrid. Din far lefver nog, och kanske att du snart får återse honom.»

Men då gubben Sven uttalat dessa ord vände han sig hastigt bort, ty han blygdes för hvad han sagt.

Den unga fogdedottren var dock så upptagen af sina egna tankar, att hon icke gaf akt på Svens rörelser. Efter tanken på fadren, som hon föreställde sig fredlös irra omkring i landet, så framt han icke undkommit till Norrige, förde tankarne henne till Baltzar och det höga spel han gjorde, och hon frågade sig ovillkorligt sjelf gång på gång: »Skall han lyckas?» Ingen fanns, som för tillfället kunde besvara denna fråga, icke ens Baltzar sjelf, äfven om han varit närvarande och därför måste hon tills vidare nöja sig med den pinsamma ovissheten.

Då Sven i solnedgången kom hem med sitt husfolk träffade han Sigrid sittande på en stenbänk bredvid stora ingången.

»Det är kallt, flicka», sade han i mild, förebrående ton. »Gack du in igen!»

»Jag ska' genast lyda er, fader Sven, bara jag får se hvad det är för folk, som kommer der borta.»

Och med dessa ord pekade hon mot norr. Gubben följde riktningen af hennes hand.

»Det är ryttare», sade han och satte båda händerna öfver ögonen.

»Kanske jutar», inföll den ena husdrängen med knappt hörbar stämma.

Gubben Sven gaf icke något svar härpå, men sände tjenaren i stället en blick, som betydde detsamma som:

»När jag talar ska' du tiga.»

Drängen förstod mer än tydligt dessa stumma ord och drog sig flat tillbaka tillika med sina kamrater.

De utpekade ryttarne närmade sig raskt. Vid den straxt norr om Sanne liggande byn Kärgäl stannade de en stund, men fortsatte derefter sin marsch rakt på den först nämnde byn.

»Minsann komma de inte hit», utbrast gubben Sven. »Hvad kunna de ha för ärende. Detta begriper jag alls inte.»

»Nej, inte jag heller», svarade Sigrid och betraktade förvånad ryttarne, »men så mycket kan jag nu se, att inte är det jutar, inte. Ser inte också ni detsamma, fader Sven?»

»Jo, mitt barn, nog ser jag det, men . . . men . . .»

»Kanske bud från Baltzar», utbrast Sigrid, glad vid tanken härpå. »Kanske att jag får komma tillbaka till Frösö!»

»Skulle du vilja det?» sporde gubben Sven och betraktade allvarligt den unga flickan. »Skulle du uppriktigt önska det?»

»Ja, hvarför inte, fader Sven», inföll den unga flickan med den oskyldigaste mine.

»Men, betänk endast hvilka faror du komme att gå till mötes.»

»Jag finge dock vara hos Baltzar», svarade Sigrid under det hoppet lyste ur hennes vackra ögon.

Dessa ord kunde gubben Sven icke annat än gilla. Han sade dock i nära nog halvesorgsen ton, ty Sigrids sällskap hade redan börjat bli angenämt för honom:

»Jaja, vi få väl se. Snart nog ska' det visa sig hvad ryttarne ha i sinnet.»

Och detta visade sig fortare än gubben Sven ens kunde ana.

Ryttarne hade knappt hunnit innanför gårdsgrin-

den förrän Sigrid igenkände den i spetsen ridande pojken.

»Hallfred, Hallfred, hvarifrån i Herrans namn kommer du!» utropade hon och störtade emot den ungdomlige ryttaren, hvilken hon bokstafligen dränkte i de frågor, som flödade öfver hennes läppar.

»Vänta bara tills jag får reda mig och hästen, så ska' nog jungfru Sigrid få besked om hvar jag varit under denna tid och hvarifrån jag nu kommer.»

Sigrid gick brinnande af nyfikenhet tillbaka till gubben Sven, som under uppträdet tagit plats på stenbänken för att afvakta hvad som komma skulle.

»Hvad är det der för en?» sporde han då Sigrid kom tillbaka.

»Hallfred vet jag, känner inte fader Sven igen Hallfred?»

Gubben letade en stund i sitt minne. Slutligen klarnade det och han utbrast:

»Ah, nu kommer jag ihåg! Det är den der pojken, som var i din fars tjenst, jungfru Sigrid!»

Sigrid nickade jakande utan att besvara gubbens ord.

»Hvad vill han?»

»Ja, det är någonting som jag ännu inte vet. Men tyst, han kommer nu, så att vi få snart kunskap om hvad han vill.»

Då Hallfred kom fram till den vördnadsvärde gubben Sven, lyfte han på mössan och sporde:

»Är det fader Sven i Sanne?»

»Ja, min pojke. Men hvad vill du eftersom du kommer med så mycket folk?»

Hallfred svarade med rask och för hans ålder ovanligt kraftig stämma:

»För inte så längesedan skickade Baltzar Beck sin trolofvade, jungfru Sigrid, hit till er för att hon skulle vara i säkrare förvar än inom skansmurarne. Men, det har nu visat sig, att så inte är förhållandet emedan det är ganska troligt att juten, som är i antågande . . .»

»Hvad säger du, pojke», skrek gubben Sven och sprang upp. »Är juten i antågande?»

»Ja en här, sammansatt af både jutar och norr-

män, tågar hitåt för att belägra Frösö. Baltzar hade i natt en strid med dem i stora fjellporten, men kom lyckligt undan till fästet. Nu är det så, att han borttagit alla båtar från vestra stränderne af Storsjön och Oviken och därför är det temligen säkert att fienden går omkring och kommer denna väg fram till...»

För andra gången afbröt gubben Sven Hallfreds ord med detta utrop:

»O, du store Gud, kommer han denna väg! Då är det bäst att vi alla löpa till skogs!»

»Kom då heldre till Frösö», inföll Hallfred käckt. »Der behöfves det folk och der finnes äfven rum för ännu dubbelt så mycket. Nu är jag emellertid här för att hemta jungfru Sigrid tillbaka till fästet.»

»Då får du också taga mig med, och mina fyra tjenare ska' också följa», svarade gubben Sven. »Det är inte mycket folk men ändock något. Dock behöfva hästarne hvila, så att det väl inte är lönt att vi begifva oss af förr än i morgon bittida.»

»Ja-a, det beror på, det», svarade Hallfred dröjande; »Baltzar ålade mig skyndsamhet och juten kan snart vara här.»

»Åh, skräp», menade gubben Sven, »de ha väl inte vingar heller. Och när du påstår att de brinnande träden i hålvägen hindra dem, så kan du vara säker på, att det ännu ska' dröja en god stund innan vi ha dem här.»

Då Sigrid, som var trött och behöfde hvila, instämde i Svens åsichter gaf Hallfred ändteligen vika, dock icke utan synbar motvilja och under det han vid bortgåendet mumlade för sig sjelf:

»Nå, så skyllen då er sjelfva. Jag tvår mina händer.»

8.

Sedan Hallfred tillsett att hästarne fått tak öfver hufvudet försökte han att sofva, men detta var honom

alldeles omöjligt, till den grad marterades han af ängslan och oro. Han ville tvinga sig till att sofva, men i stället gäckade honom då sömnen och flydde hans ögonlock.

»Nå, så är det bäst att vaka då», sade han för sig sjelf. »Kanske att detta är en vink af ödet. Måhända förestår en fara.»

Han uppsteg från sin halmbädd i foderrummet innanför stallet. Till en början var han betänkt på att också väcka kamraterne, men då han i det klara månljuset, som föll in genom den lilla gluggen, såg, och af snarkningarna hörde hur godt de sofvo, nåndes han icke väcka dem.

»De ska' få sofva så att de bli uthvilade», mumlade han för sig sjelf. »Skulle då någon fara uppstå, ha de krafterne i fullt behåll.»

Med dessa ord smög han sig ut från foderrummet, såg ännu en gång till hästarne och trädde derefter ut på bakgården. Hela nejden låg insvept i det klaraste månljus. Luften var ganska kall, men så lugnt var det, att en fjäder skulle fallit lodrätt till marken. I djupa drag inandades Hallfred den stärkande luften och kände hur bröstet betydligt vidgades.

Sedan han en stund sett sig omkring gick han öfver gården och utträdde på bygatan. Inte ens så mycket som en katt syntes der; från de små husen och kojorne hördes icke heller något sådant ljud, som kunde gifva till känna att någon var vaken, förrän han kom midt för byns sydligaste koja. Der inifrån hördes en låg hostning. Hallfred stannade och lyssnade. Hostningen upphörde snart, och då han lade örat intill den tunna, af sprickor bristfälliga dörren, hade hostningarne efterträds af högljudda snarkningar.

»I hela byn finnes ingen mer än jag vaken», tänkte han för sig sjelf. »Medan jag väntar på morgonen vill jag se till huru det står till nere vid sjön.»

Mellan denna och byn, ett afstånd om ungefär ett par hundra alnar, växte småbuskar och dvergträd så tätt bredvid hvarandra att det mången gång var svårt att tränga sig igenom. För att undvika olägenheterne dervid hade också sanneborne uthuggit och

upptrampat en smal i slingringar löpande gångstig ned till byns båtställe. Denna stig följde Hallfred.

Hans afsigt med vandrigen var också att hugga hål i bottnen på de farkoster, som han påträffade der nere.

Redan såg han Ovikens spegelblanka yta glänsa fram mellan träden. Derjemte upptäckte han nere vid stranden ett par båtar, men till sin stora förvåning såg han också tvenne karlar i färd med att göra dem i ordning till en sjöresa. Innan Hallfred fick tid att hemta sig från den plötsliga förvåning, som nu bemäktigade sig honom, ty att de båda karlarne icke voro från Sanne, det märkte han tydligt, trängde ljudet af en gnäggande häst till hans öron. Gnäggningen upprepades ännu en gång och nu högre, och Hallfred fann nu att hästen var honom närmare än han förut trodde.

Nyfiken att få upplösning på denna för honom ännu ofattliga gåta förstäck han sig i buskarne och gömde sig så godt han kunde.

Han hade icke tillbragt många minuter innan han förnam en röst, som nästan kom blodet att isas i hans ådror. Röstan yttrade:

»Nu ä' vi Gud ske lof snart framme och om inte den fördömde Baltzar Beck satt skansen i bättre stånd, så ska' vi nog innan solen nästa gång går ned ha Frösö i våra händer.»

Hallfred igenkände genast Kolbjörns stämman, och det var denna omständighet, som kom honom att känna sig på det obehagligaste berörd.

»Men, hvarför inte taga nattqvarter i Sanne i stället», inföll en annan röst.

»Af helt naturliga skäl», svarade Kolbjörn. »Om vi öppet visat oss i byn, skulle allt någon af dess innevånare kommit undan och varskott skansens besättning, så att den haft tid att sätta sig i försvarstillstånd. Nu deremot vilja vi smyga oss på den och när Sören Halvorsen i dagbräckningen hinner fram hit ska' vi genast tåga vidare.»

Hallfred måste för sig sjelf erkänna att denna plan var särdeles listig och god.

»Men», tänkte han för sig sjelf, »passa på om inte jag ändock gör den om intet.»

Efter denna tanke ville han skynda bort, men fångslades ånyo qvar af Kolbjörn, som yttrade:

»Gör er skyndsamt i ordning, så ska' vi ändock se efter huru det står till i byn. Jag är dessutom hungrig och . . .»

Hallfred inväntade icke slutet på Kolbjörns mening. Han hade hört nog och därför sprang han af alla krafter tillbaka mot byn.

Vid det buller han gjorde då han genombröt buskarne vid gångstigen spratt Kolbjörn till och utropade:

»En spion, en spion! Tag genast fast den fördömde jemten!»

»Nej», sade en af hans män, »det var nog ingen spion, kanske blott en varg, som blef skrämnd och nu ville sätta sig i säkerhet.»

Med denna förklaring lät Kolbjörn sig fullständigt nöja.

Hallfred fortsatte under tiden sitt hastiga lopp mot byn. Nu sprang han, om möjligt, fortare än då han för ett par dagar sedan flydde för Sören Halvorsens trupper. Hvad skulle han svara Baltzar Beck om han komme tillbaka utan Sigrid?

Framkommen till gubben Svens gård rusade han genast in i foderrummet och väckte kamraterne. De voro genast på benen och i en blink stridsfärdige.

»Hur många ä' jutarne?» sporde en lång och stark jemte och påtog sig en bister mine.

»Det såg jag inte», menade Hallfred och kilade i väg till manbyggnaden, på hvars dörr han ideligen bultade ända till dess gubben Sven yrvaken stack fram hufvudet för att se hvad som var på färde. Då han fick syn på Hallfreds ansigte skyndade han genast att öppna.

»Skynda, för Guds skull, skynda», ropade Hallfred med andan i halsen. »Juten är öfver oss!»

»Hvad säger du, pojke. Är detta sannt», skrek gubben Sven och gned sig i ögonen.

»Ja, jag har med egna ögon sett honom.»

»Hvar?»

»Nere vid båtstället.»

»Har du hästarne i ordning?»

»Ja, och karlarne med.»

Gubben Sven försvann genast och lång stund dröjde det icke, förrän han och Sigrid kommo ut. När den unga flickan varseblef Hallfred ilade hon genast emot honom under utropet:

»Är det sannt som du säger, Hallfred?»

»Ja, vid Iefvande Guden. Och det är Kolbjörn, som anför jutarne.»

»O, låt oss då, för himmelens skull, skynda», utbrast den unga fogdedottren och vred förtviflad händerna. »Om jag faller i hans händer skall jag aldrig mera få återse Baltzar.»

Både ryttarnes och gubben Svens hästar leddes i detsamma fram, och utan dröjsmål intogo alla sina platser på deras ryggar. Svens fyra drängar hade också blifvit uppväckte och beväpnat sig med hvar sin långskaftade yxa.

»Framåt nu», kommanderade Hallfred, »och sedan i väg så fort det är möjligt.»

När flyktingarne väl hunno framom den lada, som från Svens gård skynde utsigten åt husen vid byns norra ända, gaf Sigrid till ett rop af förskräckelse. Detta var också icke utan skäl, ty just i början af bygatan hade hon varseblifvit några jutske ryttare och bland dem Kolbjörn. Äfven han hade vid första anblicken känt igen fogdedottren och Hallfred.

Under det ett triumferande hänskratt klingade från hans läppar gjorde han ett tecken utåt och minst femtio väl beväpnade ryttare sprängde fram. Jagten började nu och den gick i svindlande fart genom byn under stoj och skrik från jutarnes sida, så att byns alla innevånare genast vaknade och förskräckte skyndade ut för att se hvad som var på färde.

Ungefär midt emellan Sanne och Kärpärl blefvo de flyende upphunne.

»Nu fly vi inte längre», skreko jemtarne. »Vi vilja ta ett nappatag med juten.»

Kolbjörn anföll på det ursinnigaste med dem, som

kunnat följa lonom, men kastades ögonblickligen tillbaka och det med en sådan våldsamt, att hans egen häst snafvade i sjelfva vändningen, hvarvid han sjelf slungades många famnar bort i en buske, dock utan att skada sig.

Skummande af raseri steg han åter upp, fick tag i en annan häst och förde sina nu framkomne kämpar för andra gången mot jemtarna, som med lugnt mod inväntade äfven detta anfall.

Striden blef nu mera allvarsam. Jutarnes öfverlägsna antal sammansmälte betydligt under jemtarnes yxor och pikar, men slutligen brötos deras led. Sigrid råkade snart i Kolbjörns händer.

Hallfred ville nu söka döden, men gubben Sven, som var för gammal att slåss och därför hållit sig bakom de stridande, red nu fram, grep den nästan vansinnige pojken i armen och sade:

»Är du galen, Hallfred, inte har du kunnat hjälpa att vi blefvo öfverrumplade.»

»Jo, det är mitt fel, ty jag hade kunnat låtit bli att åtlyda er och stanna öfver natten!»

»Se så, var nu förnuftig. Det der ansvaret tager jag på mig. Dessutom får ju Sigrid träffa sin far, och då kommer hon ju ej att lida något ondt. Bättre fly än illa fåkta, tycker jag.»

De fleste af jemtarna hade stupat. Endast ett fåtal återstod, deribland Sven och Hallfred. Gubbens råd åtlyddes och de vände hästarne till flykt. När jutarne ville sätta efter dem höll Kolbjörn sina män tillbaka med denna förklaring:

»Låt dem komma undan nu. Vi hitta dem väl i Frösö skans.»

»Men», inföll en af ryttarne, »Hallfred, den affälningen var ju ned!»

»Såg nog det», svarade Kolbjörn, »men jag är nöjd så länge, bära jag fått fogdens vackra dotter i mitt våld. Se ni, hon ska' bli min hustru efter krigets slut.»

Och vid dessa ord betraktade han den nästan halfdöda flickan under det ett hänfullt och

djefvulskt leende spelade kring hans läppar. Derpå tillade han:

»Affällingen få vi nog tag i och då ska' ingen död vara nog grym åt honom.»

I dagbräckningen anlände Sören Halvorsen med hufvudstyrkan till Sanne. Slatte Jenssen red bredvid honom och syntes ganska nedstämd. När Sören gjorde halt framträdde Kolbjörn till den gamle fogden och förde Sigrid med sig. Den unga flickan gick med nedböjdt hufvud och vågade knappt möta fadrens blickar:

»Se här, Slatte Jenssen, har du din dotter tillbaka», sade Kolbjörn, »jag tog henne nyligen efter en skarp strid med en jemtsk styrka, den jag dref på flykten sedan jag nedhuggit de fleste.»

Slatte Jenssen yttrade icke ett enda ord. Både öfverraskning och vrede stodo att läsa i hans blickar då han betraktade den framför honom stående dottren. Sören Halvorsen hade också kommit till, men hans blickar uttryckte helt andra känslor, nemligen snopenhet och på samma gång harm öfver att det ej förunnats honom att befria Sigrid. Till hvad tjänade nu hans aftal med Slatte Jenssen! Om han nu begärde hans dotters hand, kunde Slatte med fullt skäl neka att gifva honom den, alldenstund han icke uppfyllt aftalet och ryckt Sigrid ur den hatade Baltzars händer.

Från harmen mot ödet, som spelat honom detta spratt, vände sig hans hemliga vrede mot Kolbjörn, som på detta sätt gått honom i förväg. Misslynt och brummande för sig sjelf red han derfor bort.

9.

Baltzar Beck var just sysselsatt med att öfverse arbetet på fästets vestra vall då en bonddräng kom med den underrättelsen, att tvenne ryttare stannat vid kafvelbron och ville in. Och han tillade:

»Den ene är Hallfred och den andre en gammal man.»

»En gammal man», eftersade Baltzar Beck och ryckte till. »Är det ej en qvinna?»

»Ne-ej», svarade drängen förvånad och såg Baltzar med ett dumt och fånigt uttryck i ansigtet.

I blinken kastade Baltzar hacka och spade och satte af som en pil mot kafvelbron. Redan på afstånd igenkände han de båda ryttarne.

»Nog är fader Sven med», mumlade han för sig sjelf, »men hvar är Sigrid?»

På hans befallning blefvo de båda ryttarne der efter släppta öfver kafvelbron.

»Ack, herre», utbrast Hallfred och störtade till Baltzars fötter då bron väl var passerad, »döda mig, ty det är jag, som är skulden till att jungfru Sigrid inte är med oss.»

»Du», utbrast Baltzar Beck och betraktade pojken med vreda blickar. »Du?»

Gubben Sven gjorde här ett inpass:

»Tro inte hvad pojken säger», utbrast han allvarligt. »Han har hela tiden varit som om han vore tokig. Herre Gud hvem kan hindra olyckan när den kommer öfver oss!»

»Olyckan!» inföll Baltzar med klanglös stämma. »Sigrid är således död!»

»Nej pass, min gosse, inte ännu det jag vill tro. Hör nu på ett redigt och förståndigt ord.»

Härefter förtäljde gubben Sven omständligt hvad som tilldragit sig allt sedan Hallfred kom till hans hem, och slutade sålunda:

»Nu anklagar pojken *sig* sjelf för att vara orsaken till olyckan utan att tänka på att det ju är *jag* och ingen annan, som måste bära skulden dertill, all den stund det var på *min* uppmaning, som han stannade kvar. Så förhåller det sig med den saken. Ska du döma någon, så är det mig och ingen annan.»

Under det gamle Sven talade uttryckte Baltzars anlete den högsta grad af smärta. Man säger också, att i olyckan pröfvas det huru stort mannens mod är. Oaktadt Baltzar, menskligt att döma, nu förlorat hela

sin jordiska glädje, dukade han dock icke under och hängaf sig icke heller åt någon pjunkig sorg. Väl blef hans ansigte för några minuter hvitt som snö och den häftigt flämtande andedrägten förrådde tydligt hur upprördt hans inre var, men inga klagande ljud kommo dock öfver hans läppar. Fast, såsom det höfves en man, rätade han upp sig, såg en stund allvarligt på gubben Sven, och sade derefter, i det han räckte honom ena handen:

»Väl är sorgen tung, men ej är det värdt att i onödan låta bekymren få makt med sig. Då Sigrid är hos sin far, så vet jag att hon är i godt förvar, och att hon aldrig ska' gifva sin hand och sitt hjerta åt någon annan än åt mig. Oroa dig ej mera nu, Hallfred», fortfor han derefter och räckte pojken handen. »Stig upp och var vid godt mod, jag hyser ingen ovilja emot dig. Vi ska' aldrig försöka att strida mot högre makter. Det är kanske så utsedt att jag inte ska' få henne till hustru.»

»Eller kanske att det bara är en pröfning», inföll gubben Sven.

»Ja, hvem vet», mumlade Baltzar. »Snart nog torde det hända att jag får henne tillbaka.»

»Derpå ska' jag arbeta med både händer och fötter», inföll Hallfred, »och om det står i mensklig makt att få henne tillbaka, så vill jag försöka det.»

»Ingen får hädanefter lemna skansen», svarade Baltzar i nära, nog sträng ton, och detta var första gången, som både Sven och Hallfred hörde honom använda maktspråket. »Fienden är ju snart här, sade ni och då behöfs hvarenda arm här inom. Bron ska' genast förstöras.»

Baltzars sinne hade i en blink förändrats. Det såg nästan ut som om han icke vidare tänkt på Sigrid, men om någon kunnat blicka ned i hans hjerta, skulle han fått se huru djupt det såret blödde, som under rättelsen om Sigrids olycka tillfogat honom. Att han dessutom skötte sina sysslor och icke det ringaste försummade sig, detta bevisade endast att olyckan gjort honom till en man i detta ords vackraste betydelse, i stället för att nedslå honom.

Några timmar derefter syntes jutska hären närma sig Frösö skans. Framkommen till den i eld och lågor stående kafvelbron, hvilken jutarna försökte att släcka, men afvisades med blodiga pannor, skickade Sören Halvorsen en underhandlare för att uppfordra Baltzar Beck att gifva sig.

»Säg din herre», svarade Baltzar Beck, »att jag endast begriper svenska. Danska är för mig ett vederstyggligt språk.»

Med detta besked måste juten begifva sig tillbaka. Innan han gick lofvade han dock att snart komma tillbaka på helt annat sätt.

»Ja, välkommen», svarade Baltzar Beck ironiskt, »vi hålla just på att koka en soppa åt er, men om den blir något för besk, så kan jag inte hjälpa det.»

Underhandlaren hade knappt återkommit när danskarnes små fältstycken började öppna en liffig eld mot skansen. Men, som dessa naturligtvis icke kunde hinna fram lät Sören Halvorsen förfärdiga små flottor och på dessa öfvergick han det smala Östersundet. Det var omöjligt för Baltzar Beck att hindra honom från att fatta fast fot på Frösön. Men med sina pottungar, *) af hvilka han egde omkring tjugu stycken, lyckades han dock att hålla fienden på vederbörligt afstånd.

Sören Halvorsen förfogade dock öfver en så pass stor härsförmåga, att han med densamma obehindradt kunde innesluta hela skansen. Derjemte lät han slå en ny bro öfver Östersundet i den uppbrända kafvelbrons ställe.

10.

Straxt i söder om skansen och ej långt ifrån det lilla träkapellet låg en till hälften förfallen stuga. Taket

*) Pottungar eller potthundar voro ett slags små kanoner af omkring sex lispunds vikt, samt laddades vanligtvis med skrot och hagel.

var delvis instörtadt; af dörren fanns knappast fjerdelen kvar och ena gaveln hade en så betänklig lutning utåt att Sören Halvorsen måste föranstalta om att grofva bjelkar restes upp för att stödja den.

Till denna stuga hade Sigrid blifvit förd. Att vara så nära skansen och ej få träffa Baltzar, det gjorde henne obeskrifligt ondt och ofta kunde hon i flera timmar gråta så bittert som ett barn.

Det var vid middagstiden som Sören Halvorsen hade fullständigt inneslutit skansen. När detta var gjordt skickades ånyo en underhandlare för att uppfordra Baltzar Beck att gifva sig, men denne fick alldeles samma svar som den förre, blott med detta tillägg:

»Helsa din anförare och säg, att om han ännu en gång sänder bud om samma sak, låter jag skjuta budbäraren.»

Det var ord och inga visor det der. Efter det svaret hördes icke något bud vidare af, men belägringen blef i stället strängare.

»Jag måste ovilkorligt ha in skansen», bedyrade Sören Halvorsen under det han gaf till en riktig så kallad kötted, »mitt rykte ska' annars lida ohjelpigt deraf.»

Allt sedan den stunden då Kolbjörn lyckades att öfverlemna Sigrid till sin far hade Sören icke talat ett enda ord med Slatte Jenssen. Det syntes tydligt att han hade svårt för att komma ut med hvad han bar i hjertat.

»Men vänta bara till dess jag fått in skansen», mumlade han för sig sjelf, »då är jag ensam herre här, det ska' jag nogsamnt visa både Slatte Jenssen och hans underbefälhafvare.»

Då Slatte i skymningen af den dag, under hvars lopp belägringen började på allvar, skulle besöka sin dotter mötte han Sören Halvorsen i närheten af kapellet.

»Nå, det går bra, tror jag», helsade Slatte och stannade.

»Tror nog det», svarade Sören utan att våga se

fogden i ansigtet. »Snart nog ska' du väl få träffa din blifvande måg. Ha, ha, ha!»

»Min blifvande måg! Hvad pratar du för smörja!»

»Baltzar Beck vet jag», svarade Sören och skrattade ånyo hänfullt under det han skyndade bort. Så länge fogden stod qvar kunde han höra Sörens hänskratt.

»Åh, jag begriper dig nog», mumlade Slatte och knöt händerna efter den bortgående höfvidsmannen, »du är arg öfver att det ej var du, som lyckades återgifva mig min dotter. Men deröfver är jag i stället glad, ty nu har jag skäl till att vägra dig henne till hustru. Kolbjörn ska' hon ha och ingen annan.»

Efter dessa ord fortsatte han sin vandring. Då han vek om kyrkans ena hörn kom en laddning från en af kastellets pottungar och hven kring hans öron.

»Hå hå», menade fogden och skyndade undan allt hvad han kunde, »är det på sådant sätt, då är det allt bäst att akta sig. Stugan ligger dock lyckligtvis utom skotthåll.»

Efter en stund inträdde han i det enda rum, som den lilla stugan innehöll. Icke den minsta tillstymmelse till en möbel fanns der, ty kojan hade stått obebodd i många år, endast en gammal halfkärffe, på hvilken den vackra fogdedottren hade lagt sig ned för att kunna njuta några ögonblicks sömn.

Hon hade nyss lyckats insomna, då fadren kom och störde henne. Yrvaken reste hon sig upp och stirrade på honom som på en uppenbarelse från ande-verlden.

Slatte Jenssen stannade framför sin fagra dotter och lade armarne i kors öfver bröstet.

»Sigrid», sade han efter en stunds tystnad, hvarunder han skarpt betraktat sin dotter, men utan att likväl få henne till att slå ned ögonen, såsom ämnadt var, »jag har ej varit i tillfälle att språka med dig sedan du blef mig återgifven af Kolbjörn. Nu vill jag göra det.»

Den unga flickan nickade jakande utan att gifva ett enda ord till svar.

»Men, jag ville att du svarar mig med ord och ej på detta sätt», inföll Slatte strängt.

»Tala fader, jag ska' svara dig», inföll Sigrid med knappt hörbar stämma.

»Nå väl, tycker du att du handlat rätt emot din far?»

»Jag älskar endast Baltzar», svarade den unga flickan med lika lågmäld stämma som tillförne.

»Slidder, sladder», utbrast Slatte Jenssen och rusade på sig. »Du vet att Kolbjörn redan för länge sedan är utsedd till din man.»

Sigrid gjorde en afvärijande rörelse med båda armarne då hon svarade:

»Tag nu reson, fader, och gör mig inte olycklig för hela lifvet, ty detta skulle jag bli med Kolbjörn.»

Den unga flickans ton var så klagande att hvilken som helst skulle känt sig rörd deraf, men så gjorde ej Slatte. Han gick först omkring i det lilla rummet så långt utrymmet det tillät och stannade der efter ånyo framför döttern.

»Hvilken olycklig stund var det inte när pojken räddade dig», utbrast han med hård stämma.

»Ja, kanske det», mumlade Sigrid mera för sig sjelf under det hon dolde ansigtet i händerna och snyftade halfhögt. »O, om du ändå lefvat, moder!»

Detta sista utrop kom Slatte att spritta till. Den enda menniska han riktigt älskat var hans nu aflidna hustru.

»Nämn ej henne», stönade han och slog framför sig med armarne liksom såge han sin hustrus af dottrens kallande stämma frammanade ande och nu ville jaga bort den. »Det är endast om dig som vi nu ska' tala.»

Men utan att bry sig om hvad fadren sade fortfor Sigrid:

»Om hon lefvat nu hade mycket varit annorlunda och utan tvifvel skulle du, fader, ännu sutit kvar som fogde på det nu uppbrända Förberg.»

Vid ljudet af detta namn kom Slatte Jenssen åter till sig sjelf.

»Ja, hvem har jag att tacka för att jag blef fördrifven derifrån?» skrek han ursinnigt och stampade i jordgolvet.

»Jo, det ska' jag uppriktigt säga dig, fader. Endast dig själf.»

»Prat, bara prat! Du vet väl att jag i min ställning såsom min konungs fogde måste verkställa hans befallningar och . . .»

»Men, du gick för långt i att verkställa dem», afbröt Sigrid allvarligt.

»Det der begriper du inte, ej heller rör det dig det minsta», svarade fogden. »Endast för kung Kristian ansvarar jag för mina handlingar. Nu ska' jag säga dig, att det är den fördömde Baltzar Beck som jag har att tacka för, att jag nu är en flykting. Och just åt honom, som förstört hela min framtid, vill du bli maka. Nej, tokigare har jag aldrig hört. Ha, ha, ha! Tyst medan jag talar», fortfor han strängt, då Sigrid ville göra ett inpass. »Och det förundrar mig äfven på det högsta, att du, en dansk flicka, kan vara otrogen mot ditt fädernesland och vilja äkta en fiende. Nu får du tala.»

»Du glömmmer, fader, att min mor var född *jemtlandska*», svarade den unga flickan med tonvigt på sista ordet.

Slatte Jenssen kunde ej svara på länge. Sigrids ord voro dertill alltför slående.

Slutligen röt han till i det han återigen stampade i golvet:

»Men så är din far i stället dansk, och det är honom du ska' lyda. Kom ihåg det!»

Sigrid besvarade ej dessa ord. Några minuters tystnad uppstod härefter och det syntes tydligt på både far och dotter, att de icke voro synnerligt hägade att bryta den. Slutligen kunde ej fogden hålla sig längre. Det blef honom för trångt om hjertat, han måste tala för att få luft:

»Sigrid», sade han för den skull i mildare ton, »vill du ej lyda din far?»

»Jo, i allt, utom när det är fråga om giftermål med Kolbjörn.»

»Nå väl, du ska' slippa detta giftermål, men då måste du också slå Baltzar ur hägen.»

Den unga flickans barm häfde sig våldsamt af de

sinnesrörelser, som jagade in på henne. Hon ville tala, men tungan nekade till en början att göra tjenst. Slutligen blef hon så pass herskarinna öfver sina svalande känslor, att hon kunde frampusta dessa ord:

»Det är omöjligt att lofva dig detta, fader.»

»Hvarför omöjligt», skrek Slatte Jenssen och brusade upp ånyo.

»Derför att jag en gång gifvit Baltzar min tro och lofven.»

Slatte Jenssen var förstummad för några ögonblick. Slutligen sade han med ett lugn, som efter hvad Sigrid kunde upptäcka, var helt och hållet tilltunget:

»Mot en fiende behöfver man ej hålla tro och lofven.»

»Baltzar är ej min fiende, han är min ende och redlige vän.»

Nu var det Slatte Jenssen omöjligt att längre bibehålla det konstlade lugnet.

»Varnartiga unge», skrek han och rusade med knuten hand fram till den törftiga halmbädden, »om jag gjorde rätt skulle jag krossa dig som en mask!»

Med dessa ord lyfte han den våldsamt knutna handen för att sätta sin grymma hotelse i verkställighet, men just i detsamma öppnades den usla dörren och Kolbjörn stack in hufvudet under det han sade:

»Skynda dig, Slatte Jenssen, Sören Halvorsen vill tala med dig om en sak, som inte tål något uppskof.»

Med dessa ord slängde Kolbjörn, som hela tiden stått utanför ena fönstergluggen och varit en osedd åhörare till fadrens och dottrens samtal, hvarvid han också förnummit det löfte som den förre gifvit den sednare, nemligen att hon skulle slippa att gifta sig med honom (Kolbjörn), så häftigt igen dörren, att hela den skrangliga stugan darrade, samt skyndade derefter bort under det han mumlade för sig sjelf hotande ord mot både Slatte Jenssen och dennes dotter.

Slatte vågade icke heller dröja längre hos dottren utan skyndade ut sedan han förut slungat en förfärlig hotelse och förbannelse mot Baltzar Beck.

11.

Efter mycket frågande och sökande hit och dit, påträffade fogden ändteligen Sören Halvorsen i det lilla templet. Han satt på altarbordet och dunkade ifrigt mot detsamma med de jernbeskodda stöfvelhållarne allt under det han ideligen svor öfver trögheten hos de knektar, som midt i kyrkan voro sysselsatte med att förfärdiga en kolossal murbräcka.

Det regnade den aftonen och detta var orsaken till att kyrkan blef använd till verkstad.

»Kom hit du», ropade Sören då han varseblef Slatte Jenssen, »jag har ett fiffigt förslag att göra dig. Jag har sjelf hittat på det.»

»Nå, hvad är det frågan om», sporde Slatte sedan det ändteligen lyckats honom att tränga sig fram mellan de i följd af höfvidsmannens svordomar ännu ifrigare arbetande knektarne, »är det ett godt förslag?»

»Jo, det kan du vara säker på», menade Sören Halvorsen och skrattade förnöjd. »Det är makalöst, och måste ha framgång.»

»Det der kanske?» sporde Slatte Jenssen och pekade på den halffärdiga murbräckan.

»Nej, nej», inföll Sören. »En sådan kommer inte att behövas.»

»Nå, hvarför låter du då förfärdiga en sådan?» sporde fogden med verklig förvåning.

»Jo, ser du», utbrast Sören och tog sig upprepade gånger om hakan under det han såg icke så litet snopen ut, »det skulle kunna hända, att förslaget icke antages af Baltzar Beck.»

»Jaså, går förslaget ut på att få in skansen?» utbrast Slatte Jenssen och såg ännu mera förvånad ut. Om denna förvåning var låtsad eller spelad, det kunde Sören likväl icke afgöra.

»Ja visst», utbrast han häftigt, »hvad annars skulle det gå ut på!»

»Men detta sa' du inte. Hade du gjort det, skulle jag genast förstätt dig!»

»Dumhufvud», var Sören Halvorsen nära att utropa, men han hejdade sig lyckligtvis och sade i stället: »Vill du höra mitt förslag?»

»Ja, fram med det.»

Under några minuter lutade Sören sina läppar in till fogdens och hviskade ifrigt. När hviskningarne voro slut sade han:

»Men det är naturligt, att hvarken du eller jag ämna hålla hvad vi lofvat, och det behöfva vi ju inte heller när det gäller vår och Danmarks fiende. I krig är ju all möjlig list tillåten.»

Slatte Jenssen funderade en ganska lång stund. Härunder följde Sören alla vexlingar i hans ansigte med den ängsligaste uppmärksamhet. Slutligen sade fogden:

»Men om det nu skulle hända, att han fordrar att först erhålla den utlofvade belöningen och dertill gisslan?»

Nu var det Sören Halvorsens tur att falla i grubberier. Till slut utbrast han:

»Så neka vi . . . nej, nej jag menar, att vi gerna kunna gifva honom det begärda, men när vi bara få skansen in, så . . . ja, ja . . . du förstår!»

Hur förhärdad Slatte Jenssen än var kunde han ändock icke gilla höfvidsmannens förslag och detta sade han rent ut. Det blef först träta dem emellan då mustiga ord vankades från ömse sidor och till slut höll det till och med på att öfvergå till handgripligheter. De båda anförarne lugnade sig dock när de märkte att knektarne under sitt arbete började att mer och mer ifrigt låna sina öron åt krakelet framme vid altaret.

»Nå, så gör som du behagar», utbrast slutligen fogden, »men skammen och det misslyckade utförandet får du ta på dig sjelf.»

»Var du lugn», inföll Sören Halvorsen. »Det kan inte misslyckas, jag är tvärsäker derpå. Och hvad skammen beträffar, så är den alls ingen, ty det är tillåtet att bedraga sin fiende när man sjelf har fördel deraf», slutade han med tonvigt på de sista orden.

Detta var, såsom vi finna, en fullkomligt jesuitisk sats, som Sören Halvorsen hyllade.

»Gör som du behagar«, utbrast Slatte Jenssen ännu en gång. »När ämnar du sända budet?«

»Tidigt i morgon bittida. I afton är det inte mödan lönt, efter hvad jag tror.«

»Nej, det tror jag inte heller. Är det mera som du vill tala med mig om?«

»Nej.«

Slatte Jenssen skyndade derefter bort för att njuta den hvila, som han under några dagar hade varit tvungen att undvara. Sören Halvorsen deremot lemnade icke templet förr, än vid midnatt, då murbräckan var färdig.

»Ja«, sade han för sig sjelf och betraktade detta för de tiderne vanliga belägringsverktyg, »hjelper ej list, så måste denna hjälpa.«

Baltzar Beck hade icke fått den minsta blund i sina ögon den natten. Orolig vankade han fram och tillbaka inom skansen och på dess vallar, och öfversåg med ängslig uppmärksamhet alla de arbeten, som blifvit verkställda under dagens lopp. En ny mur innanför den gamla hade just då blifvit slutad. Den bestod visserligen endast af träd, men skulle dock vara ett ganska godt skydd för skansens försvarare i händelse det lyckades jutarne att bestiga de yttre verken.

Det kalla regn, som föll hela natten uppfriskade Baltzar ganska betydligt och gjorde att han icke det ringaste kände sig dåsig eller trött.

»Om jag bara visste hvart Sigrid blifvit förd«, mumlade han för sig sjelf, »jag skulle då göra allt för att återfå henne. Hon är kanske kvarlemnad i någon by på fastlandet. Nej!« utbrast han och sprang upp från den sittande ställning han intagit på en af vallens pottungar, »jag kan inte längre uthärda med att vara innesluten på detta sätt. Ingen under rättelse från de öfriga skansarne! Nej, nej, det kan

inte gå så fort heller. I går natt lyckades det visserligen den präktige Hallfred att smyga sig ut genom den jutska linien, men härifrån och till Jerna skans är nära nog sex mil, och att i en sträcka ro den vägen, det går inte lätt för sig. Det kan också hända, att han ej fick tag i någon båt och då blir dröjsmålet ännu längre. Med fyra hundra man derifrån blir jag lika stark som fienden och då, I jutar, galler det edert skinn!»

Ändteligen inbröt morgonen. Regnet hade nyligen afstannat och den vänliga solen tittade fram genom de sönderbrutna molnen. Besättningen på skansen började att visa tecken till lif, och snart var arbetet i full gång igen. Det började med att medelst en pottunge helsa juten välkommen och tillika öfvertyga honom om att skansens försvarare ännu voro vid godt mod.

Hela det jutska lägret låg ännu försänkt i sömn när pottungens laddning kom med sin kylande morgonhelsing. Nu blef det uppståndelse i Sören Halvorsens läger. Han sjelf var nära att träffas af en skrotbit.

»Dälen i den, han sofver inte», mumlade Sören för sig sjelf och drog sig försigtigtvis utom skotthåll.

»Hör du», sade Baltzar Beck då han träffade Anund, »jag kan inte begripa hvad juten hade för sig i kyrkan i går afton. Den var upplyst hela qvällen, såg du det?»

»Ja, väl såg jag det, men är lika klok som du på hvad de gjorde. Att de hade något sattyg för sig, derom är jag dock fullt och fast öfvertygad.»

»Ja, det är inte tu tal derom», svarade Baltzar Beck. »Den som känner honom vet nog hvad han går för.»

I detsamma hördes starka hornstötur utanför södra skansporten och en dräng kom springande samt förkunnade, att en flock jutar önskade tala med skansens befälhafvare.

Baltzar Beck gjorde sig icke synnerligt brådtom med att gå ner till porten, och till sin stora harm fingo jutarne därför vänta nära nog en half timme.

Då han ändteligen beqvämade sig till att gå fram

på vallen och stanna öfver porten visade jutarne föga vänliga ansigten. Baltzar låtsade dock icke se deras missnöje, utan sporde i kärft ton:

»Hvad är det I viljen nu igen?»

Jutarnes anförare, en lång, rödhårig räkel, steg nu fram och sade i spotsk ton:

»Vi vilja underhandla med dig.»

»Ni ha förut hört mina bestämda svar två gånger», inföll Baltzar Beck med lika kärft ton som förut.

»Gå er väg, annars låter jag skjuta på er.»

»Det är inte förenligt med vanligt krigsbruk», svarade dansken stolt.

»Mot inkräktare förfar man ej på vanligt sätt», gaf Baltzar till svar och vände honom ryggen.

»Nej, stanna», ropade juten ängsligt. »Slatte Jenssen beder om ett enskildt samtal med dig, Baltzar Beck.»

Vid ljudet af detta namn utbröt ett högljudt sorl bland dem, som omgäfvö Baltzar. Många senfulla händer knötos af raseri och från allas läppar ljödo osminkade anmärkingar öfver den af hela Jemtland så hatade fogden.

»Nå, hvad svarar du?» sporde juten otåligt. »Får han komma till samtals med dig?»

»Ja», svarade Baltzar genast och utan den ringaste tvekan.

»Men han fordrar lejd.»

Baltzar betänkte sig en-stund. Derpå sade han med fast ton:

»Han skall få lejd. Må han komma, men snart, jag har ej lång tid att vänta på honom.»

Danskarne skyndade genast bort och ungefär en half timme derefter kommo de tillbaka med Jemtlands forдне styresman emellan sig. Så många af besättningen som kunde hade skockat sig tillsammans öfver porten och mottogo Slatte Jenssen med de mustigaste skällsord som de i en hast kunde finna upp. Ingen hand lyfte sig dock för att sända den dödande pilen i fogdens hjerta, ty dels hade Baltzar Beck förbjudit all våldsamhet, dels voro jemtarne af sig sjelfve så upplyste, att de nogsamnt visste att det var ett uselt

brott att bryta den lejd, som deras anförare gifvit dansken. I denna lejd voro dock icke de mustiga tillmälena inbegripna, och på dessa sparade icke heller skansens försvarare.

Då Baltzar Beck redan på långt afstånd såg fogden komma gick han ned och lät öppna södra porten. Innanför denna uppstälde han mer än halfva besättningen fullt beväpnad och det var en ganska aktningssjudande syn som nu visade sig, ty de uppställde kämparne fyllde nästan hela rummet mellan de inre trävallarne.

Omkring sig hade Baltzar samlat de förnämste bönder, som funnos i skansen. På högra sidan hade han gubben Sven i Sanne och på den venstra sin underbefälhafvare Anund. Sålunda inväntade han de antågande danskarne.

Sedan gisslomän blifvit gifne närmade sig Slatte Jenssen under högljudda förbannelser från de på val-len befintlige kämparne porten. De som stodo der innanför voro tyste som vålnader, men i deras blickar kunde fogden tydligt läsa allt annat än vänliga känslor.

Då Slatte varseblef denna här af fullt beväpnade män sjönk hans tillförsigt betydligt och det var nära att han till och med glömt sitt ärende, så häpen blef han. Han trodde sig nemligen skola finna en illa beväpnad och fåtalig bondhop, men nu fann han till sin bestörtning motsatsen.

Baltzar Beck gissade till hans tankar och sade derfor ironiskt:

»Du tyckes inte vara riktigt belåten med hvad du här ser, Slatte Jenssen. Nå, nå, vi ä' också män, som veta att försvara vår fosterbygd mot inkräktaren. Men fort fram med hvad du har att säga och säg det helt kort, ty vi ha annat att göra än att höra på ett långt och sladdrande tal.»

»Nåväl, Baltzar Beck», sade fogden, »du vill att jag ska' fatta mig kort, och detta ska' jag äfven göra. Du håller min dotter kär och hon dig. Vill du upp-gifva skansen blir hon din, annars inte.»

Slatte Jenssen hade knappt hunnit sluta sitt tal, då ett enstämmigt rop af förbittring hördes från käm-

parnes läppar, ty fogden hade med afsigt talat så högt, att alla skulle höra det. Många yxor, bågar och skjutgevär höjdes och hade Baltzar Beck ej haft ett så stort anseende som han egde, skulle Slatte Jenssen inom några sekunder sett ut som ett grynsåll.

Baltzar höjde ena handen till tecken att han bjöd tystnad, och sorlet upphörde genast.

»Slatte Jenssen», utbrast han derefter och såg allvarligt på fogden, »väl håller jag din dotter kär och hon mig, men aldrig ska' jag häraf kunna förledas till att svika min pligt mot mitt fosterland. Må vi skiljas för alltid om det så är Guds vilje, men jag vet dock, att huru långt vi än äro från hvarandra, ska' hon aldrig äkta någon annan. Det anbud du gjort, är den svåraste skymf som någon människa tillfogat mig. Endast den lejd jag gifvit hindrar mig från att låta skjuta ned dig på stället. Du har nu hört mitt svar. Gå!»

Baltzar Beck hade knappt uttalat dessa ord med sin starka och fylliga röst, då ett oerhördt jubel skalade från kämparnes läppar.

»Lefve Baltzar Beck!... Död åt juten!... Ned med Slatte Jenssen!»... hördes det rundt omkring och fogden ansåg det förenligt med sin egen säkerhet, att ej längre pröfva jemtarnes tålmod.

Med harmen i hjertat drog han sig för den skull tillbaka. Gisslomännen återkommo, och följde af skansbesättningens högljudda förbannelser skyndade jutarne undan.

De hade knappt försvunnit, förrän skansens pottungar började servera de belägrande jutarne sitt hårdsmälta innehåll.

Då Kolbjörn i vredesmod slängde till dörren till den lilla stuga, i hvilken scenen mellan Slatte Jenssen och dennes dotter utspelades, skyndade han visserligen bort, men icke längre än till kyrkogårdsmuren. Bakom denna gömde han sig och spejade länge efter

fogden. Då han såg honom försvinna i kyrkan, der han visste att Sören befann sig, lemnade han sitt gömställe och skyndade fram till den lilla stugan igen.

Utanför dörren stannade han och lyssnade en stund innan han steg in. Häftiga snyftningar förnummos inifrån.

»Stackars flicka», mumlade Kolbjörn för sig sjelf under det ett sarkastiskt leende spelade kring hans tjocka läppar, »jag vill hjälpa henne jag.»

Med dessa ord öppnade han dörren och trädde in. Men huru försigtigt han än gått till väga, hade Sigrid likväl observerat att någon kom, hvadan hon reste sig upp häftigt och såg bortåt dörren. Hon igenkände genast Kolbjörn.

»Hvad vill du?» sporde hon och ryckte till som om hon blifvit stungen af en orm.

»Tala med dig, förstår du väl, jungfru Sigrid», svarade Slattes underbefälhafvare med lismande stämma.

»Låt mig vara i fred, det är det enda jag önskar», bad den unga flickan med bevekande stämma.

»Hör på, jungfru Sigrid», inföll nu Kolbjörn och närmade sig den torftiga halmbädden, »jag ska' berätta dig en nyhet.»

»Jaså, hvad är det för en?» sporde den unga flickan nyfiket.

»Din far ska' snart gifta bort dig.»

Den unga flickan stirrade på Kolbjörn med en blick som betydde så mycket som: hvad är det du pratar för slag? Högt sade hon:

»Ja, jag vet det. Det lär vara med dig, men»

»Nej, inte med mig», svarade Kolbjörn med en ton, som lät riktigt sorgsen, »utan med en annan.»

»Med hvem då?» ljöd Sigrids förvånade fråga.

»Gissa om du kan.»

»Omöjligt.»

»Med Sören Halvorsen.»

»Jutarnes anförare?»

»Ja, just han.»

»Det är inte sannt», inföll Sigrid och sprang upp.

»Min far har aldrig talat med mig derom.»

»Nej, det tror jag nog. Det aktar han sig nog för att göra i förväg», utbrast Kolbjörn skrattande.
 »Åh, Sören Halvorsen är nog en så slipad karnalje, att han vill ha slut på fejden först, innan han rustar till bröllop. Men, om du vill, Sigrid, så ska' jag göra den der förbindelsen om intet.»

»Du, hur skulle det gå till? Dessutom ska' jag uppriktigt säga dig, att jag inte alls tror hvad du nu säger mig. Detta har du nog sjelf spunnit ihop, ty du är en elak människa, Kolbjörn.»

En harmens rodnad flammade på Kolbjörns kinder då han svarade:

»Dessa ord ska' du ej ha sagt förgäfves, Sigrid! Jag vill ditt väl, men du är liksom alla andra flickslinkor, du vill ej se ditt eget bästa.»

Det der hånfulla epitetet flickslinka stack Sigrid betydligt. Hon lyckades dock tygla den harm, som glödde inom henne, och sade:

»Nå hur skulle du bära dig åt för att rädda mig från Sören Halvorsen?»

»Genom att helt enkelt föra dig härifrån, så att han ej vidare kunde finna dig!»

Det lockbete, som Kolbjörn hade kastat ut var alltför groft för att Sigrid skulle nappa på det. Hon begrep genast anslaget och sade därför med den uppriktigaste öfvertygelse:

»Jag inser nog din elaka dubbelhet. Du vill, under sken af att rädda mig från Sören Halvorsen, narra mig att medfölja dig, på det att du derefter måtte kunna få fria händer mot mig. Du må tro att jag är inte så dum som du håller mig för. Nej, heldre blir jag kvar der jag är.»

Vid början af Sigrids tal vände sig Kolbjörn bort för att dölja sin förlägenhet. Denna varade dock icke länge.

»Du missförstår mig», sade han därför, »jag vill dig intet ondt, men du får skylla dig sjelf och säkert ska' du snart ångra, att du ej lydde mig. Men, jag tvåra mina händer.»

Med dessa ord lemnade han skyndsamt stugan sedan han först gifvit den unga flickan en hastig

sidoblick, i hvilken både vrede, hat och lömskhet tydligt afspeglade sig.

12.

Då Slatte Jenssen återkom till danska lägret möttes han genast af Sören Halvorsen.

»Nå», sporde denne, »hur har det gått?»

»Illa», svarade fogden och bet sig harmfullt i läpparne.

»Illa! På hvad sätt då?»

»Åh, det begriper du väl utan att du behöver höra alltsammans. Baltzar Beck nekade genast till att uppgifva skansen.»

»Jaså, och det oaktadt du förelade honom dina vilkor?»

»Ja, han blef till och med arg och påstod att jag skymfade honom.»

Sören Halvorsen teg en stund. Han var synbarligen ett rof för de häftigaste sinnesrörelser. Slutligen kunde han frampressa dessa ord:

»Hur såg det ut i skansen?»

»Jag kom inte ens in dit.»

»Hvad säger du? Kom du inte *in* i skansen?»

»Nej, inte längre än i portgången.»

Slatte Jenssen omtalade derefter det intryck han fått vid sitt besök på skansen och slutade sålunda:

»Och det säger jag dig uppriktigt, att om du tänker att få skansen i dina händer, så måste du uppbjuda hela din förmåga så fort som möjligt.»

»Åh, det har ingen fara», svarade Sören Halvorsen i det ett egendomligt leende spelade kring hans läppar. »Ju längre vi belägra dem, dess lättare blir det för oss att tvinga dem att gifva sig.»

Slatte betraktade förundrad Sören Halvorsen, men svarade ingenting.

»Ja, tro du mig», inföll Sören och log elakt.

»Med svält går det lätt att få en fiende i sitt våld.»

»Bah», inföll å sin sida fogden, »hvem vet om inte Baltzar Beck kan få undsättning.»

»Det ska' jag vara man för», svarade höfdingen och ryckte till. »Inte ens en katt ska' komma in i skansen. Jag ska' svälta ut besättningen.»

Sören gjorde också allt hvad som stod i hans makt för att verkställa sitt beslut. Belägringshären drogs ännu närmare skansen och stora skärmar uppsattes för att skydda jutarne för de stenar, som dagligen slungades derifrån. Äfven jordvallar uppkastades till värn mot pilar och potthundar. Det såg verkligen ut som om Sören Halvorsen beslutit att snart våga den afgörande kampen.

Den lät ej heller länge vänta på sig. Knappt ett dygn efter Slatte Jenssens misslyckade sändning till skansen gjorde Sören Halvorsen det första angreppet, men blef så manligt och med så stor förlust tillbakaslagen, att han på länge ej skulle kunna hoppas att med framgång förnya detsamma.

Från den dagen beslöt han sig för att svälta ut skansens besättning.

Ungefär en mil i nordost från Frösö skans ligger den så kallade Tjernåsen. I fordna tider var der en hög skogig trakt der röfvare och stigmän hade sitt tillhåll. Trakten hade för den skull kommit i vanrykte och knappt midt på ljusa dagen tordes en vandrare färdas fram der.

Under de nu varande osäkra förhållanden, som rådde i Jemtland hade också en massa löst folk sammanrotat sig på nämnde plats och utöfvade der den ena våldsamheten efter den andra.

Vid pass ett dygn efter Sören Halvorsens anfall mot Frösö skans syntes en beväpnad trupp, uppgående till omkring tre hundra man, försigtigt tåga fram på den väg, som norr ifrån ledde till Ås kyrka. Hären bestod af bönder och drängar, hvar och en beväpnad med det vapen, som passade honom bäst.

I spetsen för tåget gick Hallfred. Han syntes glad och ofta upptog han en munter visa för att pigga upp de efterkommande.

»Skynda bara på», ropade han, »jag svarar för att vi komma in i skansen innan vi ana det!»

Truppen ökade sin marsch. Det var kärleken till fosterbygden och hatet till förtryckarne, som här var den förnämsta sporren.

Snart syntes Tjernåsens mörka skogspartier skymta fram. Vägen förbi den ofvan nämnda kyrkan gick längs med Storsjöns strand och truppen slog därför in åt öster, det vill säga åt sjelfva Tjernåsen för att ej bli sedd af jutske spejare, som antagligen skulle uppehålla sig i trakten. Hallfred ville dermed göra en omväg för att öster om byarne Rosta, Sörby och Sem kunna så mycket mera obehindradt nalkas Östersundet. Denna rörelse höll dock på att sluta olyckligt för honom, ty då han vågade sig fram emot den först nämnde byn såg han redan på afstånd en dansk afdelning der.

Nog skulle han kunnat med framgång anfalla denna, det insåg han också, men om någon dansk sluppit undan skulle denne naturligtvis genast skyndat till Frösön och der berättat, att en undsättningshär nalkades skansen. Jutarnes vaksamhet hade då blifvit ännu större och Hallfred skulle aldrig kommit fram med sine män från Jerne skans. Utan att bli sedd skyndade han därför tillbaka och inträffade efter en mödosam marsch omsider vid Rödöns kyrka, belägen på fastlandet midt emot Frösöns norra strand.

I der varande tjocka skog lät han sin styrka slå läger och vandrade sjelf, förklädd till fiskare, ned till stranden.

Skymningen hade då inbrutit. Det täta regn, som föll gjorde också att luften var tjockare, i följd hvaraf Hallfred hade svårt att hitta vägen ned till sjön, alldenstund han icke mer än en gång förut gått densamma.

Efter mycket letande hit och dit kom han slutligen ned till byn Undrom. Varsamt smög han på sidan om byn, på hvars bygata han såg några per-

soner ifrigt samspråka, och kom, utan att bli sedd, ned till vattenbrynet.

»Ack, om här ändock funnes en båt», tänkte han och spejade längs stranden. Plötsligt uppgaf han ett glädjerop: en liten ekstock syntes gunga i vassen blott några få alnar ifrån honom. Att lösgöra den och sätta af från land var några minuters verk och snart gungade han på Storsjöns yta i denna bräckliga farkost, som af den minsta vindstöt skulle kastas öfver ända.

En lycka för honom var att natten, som redan inbrutit, var regnig. Ingen lefvande varelse syntes på stranden. Hjelpsändningen från Jerne skans hade redan tagit Undrom i besittning och afvaktade der det tecken, som skulle gifvas dem från skansen. Under nattens lopp hopsamlades för den skull så många båtar, som kunde öfverkommas, och desse voro tillräcklige för ungefär halfva styrkan. Derefter blef det frågan om på hvad sätt de öfrige skulle komma fram.

»Vi få väl gå omkring om intet annat hjälper», sade Stor Matts Per från Bye. »Det är väl inte så lång väg heller. Tids nog att tala derom när vi få se tecknet.»

Efter en högst äfventyrlig färd landsteg ändteligen Hallfred vid byn Vesterhus på Frösöns norra strand. Han hade knappt hunnit i land, förrän en våg kom och förde ekstocken ut till hafs igen. Väl försökte Hallfred att uppfånga den, men fåfångt. Han vände därför om igen och smög sig försigtigt fram till den ofvan nämnde byn. Der syntes ej en enda lefvande varelse.

Omkring honom var allt tyst som i grafven, men söderut märkte han det ena skimrande ljuset efter det andra.

Det var belägringshärens vakteldar. Utan att länge betänka sig styrde Hallfred med djerft mod kosan rakt på dem.

»Det må bära eller brista», tänkte han för sig sjelf, »men nog ska' jag försöka att komma fram.»

13.

Efter danskarnes misslyckade anfall på Frösö skans fattade dess besättning nytt mod och friskare krafter, samt arbetade hvarje timme på att göra den så ointaglig som möjligt.

Baltzar Beck visade också ett gladt anlete oakadt sorgen bodde inom honom, ty han visste att ingenting så nedslår de kämpandes mod som att se anföraren vara vid misshumör.

Det var ej heller hans egen belägenhet, som oroad honom, ty han hoppades hvarje timme att få undsättning från Jerne skans. Det var i stället oron öfver hur Sigrid hade det, som gjorde honom modlös i många ögonblick. Gerna skulle han gifvit till allt hvad han egde, om han kunnat få ett bud till och från henne.

Vid danskarnes stormlöpning hade det lyckats honom att taga några fångar. Bland desse befann sig en, som varit Slatte Jenssens tjänare på Förberg, och som Baltzar Beck därför kände ganska väl. Sedan striden var slut lät Baltzar därför införa honom i det rum han bebodde och tilltalade honom på följande sätt:

»Hör på, Sote, du vet att du är dödens man endast jag yttrar ett ord. Vet du inte det?»

Juten sänkte hufvudet utan att svara, men i den blick, som han gaf Baltzar, lästes en hel förtviflan.

Baltzar Beck fortfor, i det han inlade mera mildhet i sin röst:

»Dock kan du rädda ditt lif om du vill. Du har det själf i dina händer.»

Jutens uppsyn förändrades genast. Ifrån den högsta förtviflan fick det ett alldeles motsatt utseende.

»Säg hvad jag ska' göra, och jag ska' inte dröja», inföll Sote ifrigt.

»Du ska' inte göra någonting, endast svara sanningen på mina frågor.»

»Fråga då», inföll Sote. »Om jag kan svara så vill jag det.»

»Du kan det. Är fogden Slatte Jenssens dotter i danska lägret?»

»Ja, herre.»

»Hvar?»

»I den lilla rödmålade stugan, som skymtar fram bredvid kyrkogården.»

»Godt. Är Kolbjörn också qvar?»

»Ja.»

Baltzar försjönk en stund i djupa funderingar. Derefter sade han:

»Du är ännu ung, Sote, och har en god framtid för dig. Du kan redan nu se att Sören Halvorsens anslag mot skansen ska' misslyckas. Vill du bli fri, så måste du på heder och ära lofva mig en sak.»

»Säg blott hvad det är fråga om och jag är redo att göra allt», svarade Sote och fattade Baltzars båda händer. »Du har visst glömt en sak, men det har inte jag gjort. Kommer du ej ihåg en gång då Kolbjörn skulle bestraffa mig därför att jag låtit ett par af hans hästar löpa bort. Det var just i skogen vid Sörby. Du kom till och räddade mig. Också må du tro, att jag varit dig tacksam för den hjälpen. Kolbjörn vågade sedan inte fullfölja sin hotelse att inspärta mig i källarne, ty han är rädd för dina näfvar. Säg nu blott hvad du vill, att jag ska' göra, om jag kan.»

»Det kan du, Sote», svarade Baltzar, som nu påminde sig äfventyret i skogen vid Sörby. »Du är nu fri. När du kommer till Sören Halvorsens läger, så uppsök Sigrid och bed henne att ej misströsta, ty snart nog blir det en ändring till det bättre. Vill du lofva mig detta?»

»Ja.»

»Men kom ihåg, att du ej får nämna ett halft ord derom hvarken till Slatte Jenssen, Sören Halvorsen eller Kolbjörn.»

»Var lugn, Baltzar», svarade Sote, »jag ska' göra allt hvad jag kan för att hålla mitt löfte.»

Baltzar följde sjelf Sote ned till fästets södra port. Just som han öppnade den för att släppa ut fången kom Anund tillstädes.

»Jaså», sade han icke utan ironi, »du kör sjelf bort dina fångar, Baltzar.»

Denne slog häftigt igen porten efter Sote och vände sig derefter till Anund med detta barska tilltal:

»Jag gör sjelf hvad jag behagar, eftersom jag är herre här. Har du någonting att förebrå mig, så må du göra det så att alla höra det.»

Med dessa ord vände han Anund ryggen och skyndade bort.

De timmar, som derefter följde, voro ytterst tråkiga för de belägrade, ty lifsmedel började redan att tryta. Ett par gånger hade Baltzar utsändt några behjertade män, för att söka åtkomma hvad som behöfdes. Halfva antalet blef uppfångadt af jutarne, den andra hälften måste hals öfver hufvud flykta tillbaka för att rädda sina lif.

»Sören Halvorsen synes vilja svälta ut oss», menade Baltzar Beck och såg längtansfullt åt vester, från hvilket håll han väntade undsättningen. »O, om de ville komma från Jerne ändå!»

Natten hade inbrutit. Tunga moln summo långsamt och olycksbådande öfver nejden. Då och då genomskar en klar blixtnem och upplyste på ett spöklikt sätt trakten.

Ängslig och orolig satt Baltzar Beck på en af de pottungar, som voro planterade på vestra vallen för att hindra ett anfall från denna sida. Icke långt ifrån honom hade Anund tagit plats på en väldig gråsten, som låg färdig att morgonen derpå passas in i vallen. Öfverallt svärmade Baltzars kämpar omkring och bevakade med yttersta noggrannhet alla fiendens rörelser. Men Sören Halvorsen låg stilla, ty efter det misslyckade anfallet hade han, såsom vi veta, fattat det beslutet att svälta ut skansens besättning.

»Ja», yttrade Baltzar med sorgsen stämma, »nu ha vi ej mat längre än tills i morgon afton. Kommer ej förstärkning innan dess, så måste vi antingen svälta ihjel, eller dö med vapen i hand.»

»Heldre då det sista», inföll Anund energiskt.

»Ja, så tycker jag också», svarade Baltzar Beck, »och jag är öfvertygad om, att alla mine kämpar ä' utaf samma mening.»

»Detta kan jag fullt och fast försäkra dig», ut-

brast Anund med säker stämma. »Men, säg mig uppriktigt en sak.»

»Om jag kan», inföll Baltzar och såg på Anund med stirrande blickar.

»Du kan det om du vill.»

»Nåväl, då vill jag. Fråga du?»

»Har du haft någon spaning på Sigrid?»

»Ja.»

»Genom hvem?»

»Genom Sote, som jag för en stund sedan släppte ut. Han gick med helsningar till henne.»

»Och du tror att han ska framföra dem?» sporde Anund, under det ett tviflande leende spelade kring hans läppar.

Baltzar ämnade just svara då i detsamma ett högljudt sorl lät höra sig från den afdelning af belägringshären, som låg norr om skansen. Förbittrade rop och förbannelser jemte ljudet af häftigt springande personer blandades med hvarandra.

»Det är någon, som är förföljd», utbrast Anund och reste sig upp.

»Troligtvis någon af de våra», menade Baltzar.

»Kom, så skynda vi ned.»

Posterna öfver norra porten hade redan observerat händelsen utanför. De sågo en ensam person springande af alla krafter rakt på skansen och bakom honom fyra eller fem andra, som oafbrutet aflossade pilskott efter den flyende. Utan att invänta Baltzars befallning hade två af posterne genast sprungit ned för att öppna porten för den nödstälde. Händelsen fogade dock så, att Baltzar och Anund kommo tillstädes just som den ena posten höll på att aflyfta den tjocka träbommen.

»Hvad står på? Hvad nu? Hvad ta'r du dig till», skrek Baltzar och grep posten i armen. »Du ska väl spörja mig först, hur du ska göra?»

»Det är det inte tid till nu», svarade posten energiskt och i samma ögonblick föll bommen till marken. Porten hann knappt öppnas till hälften när den följde störtade in och föll rakt i armarne på Baltzar Beck. Samma post, som öppnat porten, steg i detsamma

ut i den och sände genom två väl riktade pilskott lika många jutar till evigheten. Derpå slogs porten åter igen och bommen lades ånyo på sin plats. Det var just mot samma port, den svagaste såsom Sören Halvorsen trodde, som hans nya i templet förfärdigade murbräcka bräckts i småbitar, så att af den kunde han ej vidare ha något gagn.

Utan att förlora ett enda ögonblick bar Baltzar Beck den nästan afsvimmade flyktingen upp på vallen, der han hade bättre tillfälle att kunna se in i hans anletsdrag.

»Ah», utbrast han när den nordiska sommarnattens ljusning föll på flyktingens bleka anletsdrag, »det är ju Hallfred!»

Anund skyndade i detsamma fram och utbrast häftigt:

»Och här sitter ju en pil qvar i hans venstra lår! Att du inte sett det! Tänk om du tryckt in pilen ännu hårdare!»

Pojken blef lagd raklång på vallen, pilen utdragen och såret i en hast förbundet. Genom att bada hans ansigte med kallt vatten fick man honom ändtligen att slå upp ögonen. De första ord Hallfred då yttrade voro dessa:

»Hvar är jag?»

»Hos oss», svarade Baltzar och lutade sig deltagande öfver den sårade, »men ligg nu stilla till dess du hemtat krafter.»

Det var förunderligt att se hvilken styrka Hallfred fick då han varseblef, att han kommit till det mål han åsyftade.

»Med mig har det ingen fara», utbrast han och reste sig sjelf upp utan någon hjälp. »Men Gud vare lof att jag är här. Baltzar, jag medför förstärkning åt dig. Tre hundra man från Jerne skans stå färdige vid Undrom, gif dem bara ett tecken och de komma genast på samma gång som du gör ett utfall. Tecknet... tecknet... är... är...»

Det svartnade för Hallfreds ögon och han föll till hälften tillbaka, men i en blink reste han sig ånyo upp och utbrast med onaturlig stämma, fortsättande sin förut afbrutna mening:

»... en eld från ... från ... denna ... vall...»

Efter denna ansträngning föll han tungt tillbaka och förlorade sansen.

»Fort», skrek Baltzar Beck till Anund, »kalla fort hela besättningen tillsammans! Redan i natt måste utfallet företagas. Och du», fortfor han till en närstående bonddräng, »bär genast fram så mycket ved som det finnes inom skansen och gör ett bål så att lågan deraf slår upp mot de svarta skyarne. Ah, jutar, i natt ska' ni få en dans, som ni aldrig kunnat drömma om!»

En half timme derefter flammade ett väldigt bål från skansens norra vall. Samtidigt öppnades alla tre portarne och mer än fem hundra jemtar rusade ut under det pottungarne på vallarne utslungade död och förstörelse mot de belägrande, som, anande intet ondt, redan gått till hvila. Som en hvirfvelvind susade den jemtländska styrkan fram, nedslående allt i sin väg. Yrvakne skyndade Sören Halvorsen och Slatte Jensen ur sina bäddar och samlade, så godt sig göra lät, sitt folk. Danskarne voro ännu jemtarne öfverlägsne, och en förfärlig strid uppstod i följd häraf. Under det den pågick som bäst hördes från vesterhushållet ett skallande hurrarop och stridsfärdige framstörtade åter närmare två hundra jemtar, nemligen de, som, varskodde af elden, skyndsamt rott öfver från Undrom.

Sören Halvorsen höll ändock stånd oaktadt han fot för fot drefs tillbaka. Morgonen grydde och jemtarnes krafter började mattas. Baltzar hade erhållit tre sår, Anund var fallen.

Utsigten för Baltzar att kunna drifva undan jutarne blef allt mindre oaktadt han redan vunnit så stora fördelar, och med förtviflan i hjertat var han redan färdig att gifva tecken till återtåg när den andra undsättningen i rätt tid anlände. Öfver den af jutarne slagna bryggan öfver Östersundet rusade återstoden af kämparne från Jerne skans och nu försökte Sören Halvorsen ej längre att göra motstånd. Han var tvärtom den förste, som kastade sig på flykten.

En förfärlig villervalla uppstod, såsom det alltid

händer vid dylika tillfällen. Härunder stötte Baltzar Beck oförmodadt på Sote just som denne var nära att nedhuggas. Baltzar befallde sina män att skona honom och tog honom afsides.

»Jag framförde ordentligt ditt ärende», pustade Sote, »och hon blef glad deröfver!»

»Hvar är hon nu?» skrek Baltzar.

»Så snart ni gjorde edert utfall skyndade fogden genast till henne. De ä' bland de flyende.»

»Vet du hvilken väg de ämna taga?»

»Nej, men förmodligen genom Ovike fjell, för att i stora fjellporten upptaga striden.»

Baltzar lemnade genast Sote. Sedan han väl sett att jutarne blifvit fördrifna från Frösön, hvars brygga genast upprefs, skyndade han med sine män genast tillbaka till skansen, hopsamlade alla farkoster, som han kunde få tag uti, och de uppgingo till inemot ett par hundra större och mindre, och lade genast ut samt styrde kurs på Mariæby. Han anlände dit ungefär samtidigt som de flyende Jutarne för andra gången gingo öfver Ovikens smalaste del.

I sträckmarscher skyndade han derefter mot stora fjellporten, och anlände dit samtidigt med att Sören Halvorsen med sin illa medfarna styrka landsteg vid Valjom.

Denna framgång hade ingifvit jemtarne nytt mod och alla voro ense om att uppbjuda allt, för att icke en enda jute eller norrman skulle komma tillbaka inom fjelldörrarne.

14.

Förvirringen i Sören Halvorsens skara var så fullständig som den kunde vara. All ordning var upplöst. Medan en del tog vägen ned åt Tosåsen, för att söderut söka räddning, gick en annan skara förbi södra ändan af Ovikefjellet. Mer än halfva styrkan kvarblef dock hos Sören Halvorsen, och det var denna,

som styrde sin marsch rakt på stora fjellporten, utan att ana den helsning, som der skulle möta den.

Hurudan Sigrid skulle känna sig till mods när det mer och mer bar af mot vester och således allt längre bort från den älskade, kunna vi nog förstå. Förgäfves grät och besvor hon fadren att få bli kvar. Endast hårda svar mötte henne.

Svag som hon var måste hon föras på en bår, hvilken knektarne ömsevis turade om att bära. Fogden Slatte Jenssen vek sällan från hennes sida af fruktan för att hon i något obehakadt ögonblick skulle tagas ifrån honom.

»Ja, ser du det, jungfru Sigrid», utbrast Kolbjörn då han en gång kom i närheten af bären och hvarken fadren eller Sören Halvorsen befunno sig der, »om du lydt mitt förståndiga råd, så hade det varit annorlunda med dig än det nu är.»

Den unga flickan svarade ingenting utan vände sig med afsky bort ifrån honom.

Kolbjörn log, men det var en djefvuls leende, som spelade kring hans sinliga läppar:

»Var du motsträfvig så länge», mumlade han för sig sjelf. »Du ska' ändock bli min, ty jag har din faders löfte.»

Några steg längre bort redo Sören Halvorsen och Slatte Jenssen bredvid hvarandra.

»Fastän det inte lyckats mig att befria din dotter, så hoppas jag nog att du ändock gifver mig henne till hustru», sade den först nämnde. »Jag har fattat synnerligt behag till den fagra jungfrun och skall omgifva henne med stor prakt, ty jag eger vidlyftiga gårdar på Fyen. Nå hvad svarar du?»

Ett bland Slatte Jenssens hufvudfel var snikenhet. Då Sören Halvorsen först började sin harang hade fogden vänt sig bort, men när han kom att vidröra sina fyenska egodelar, blef Slatte blidare stämd, och svarade därför:

»Låtom oss först komma öfver gränsen igen, så få vi nog vidare afhandla saken. Är det så, som du säger kan du hysa godt hopp.»

Ju närmare tåget kom stora fjellporten desto mera

påskyndades det. En tröst för både Sören och Slatte var att marschen genom den farliga hålvägen skedde midt på dagen.

Slutligen ryckte de första jutska leden dit in och länge dröjde det icke förrän hela skaran befann sig inne mellan klippväggarna, hvilka stodo så hotande som om de varnande ville tillropa landets fiender: »Hvarför kommo ni hit om ej för att få en död här!»

När de sista jutleden veko om första kröken i hålvägen blef det lif och rörelse vid stora fjellportens östra mynning. Två hundra jenttar, som legat omsorgsfullt gömde på båda sidor om densamma i der varande småskog, skyndade nu fram och smögo sig lurande efter Sören Halvorsens skara, under det de hade sina vapen i beredskap.

»Nu», sade de tappre jentarne till hvarandra, »nu ska' ingen enda jute komma undan med lifvet.»

Af den kort förut uppbrända trädbarrikaden syntes endast några askhögar. När Sören Halvorsen tågade derigenom rann honom i sinnet det stolta löfte, som han offentligt afgifvit, nemligen att efter åtta dagar ha fullständigt underkufvat jentarne.

Det var nu jemt på åttonde dagen efter det han bröt in i Jemtland, men huru förändradt var det icke nu. Flyende för dem han så öfvermodigt trodde sig kunna besegra med största lätthet, måste han erkänna för sig sjelf, att svårigheterna vid flykten ännu icke voro på långt när öfverståndne.

För försigtighetens skull hade den bår, på hvilken Sigrid fördes, blifvit placerad midt inuti styrkan. Fadren och Kolbjörn voro ömsevis hos henne. Blott en enda gång under marschen genom hålvägen talade Sören Halvorsen till henne, men han fick knappt något svar.

Två tredjedelar af hålvägen var redan tillryggalagd och Sören Halvorsen började redan andas lättare, ty enligt Slatte Jenssens utsago återstod blott en enda krökning.

Denna uppnåddes snart. Men knappt hade de första leden vikit om utsprånget i södra bergväggen, förrän en skur af pilar och ett regn af kulor och ste-

nar genast öfverhöljde dem. De bragtes i förvirring och störtade under höga rop tillbaka på de efterste.

»Hvad vill detta säga», skrek Sören och rusade fram.

»Hela vägen är full af jemtar», ropade en jute dödligt förskräckt.

»Ja, vägen är helt och hållet stängd för oss», inföll en annan med icke mindre förskräckelse.

»Nå, än sedan», dundrade Sören Halvorsen, »ska' kung Kristians soldater inte kunna slå sig igenom en bondflock, det vore...»

Han fick ej ens sista ordet öfver läpparne, en kula bakifrån plattades mot hans stormhatt.

Nu uppstod den gräsligaste förvirring bland jutarne och normmännen. Hoppet om att kunna fly tillbaka var nu också ute, ty i samma ögonblick som Baltzar Beck anföll framifrån angrepo de två hundra jemtarne bakifrån. Striden blef vild och blodig, ty jemtarne hade föresatt sig att ej gifva pardon åt någon fiende. Omkring Sigrids bår samlade sig Sören Halvorsen, Kolbjörn, Slatte Jenssen och de käckaste knektarne för att till sista blodsdroppen försvara henne.

Baltzar Beck hade också samlat omkring sig de käckaste af sine kämpar, för att med dem återtaga den älskade.

Oemotståndligt bröto de ned de jutska leden och efter en förfärlig kamp med stort manfall på ömse sidor lyckades det ändteligen Baltzar att komma fram till målet.

När jemtarne fingo syn på Kolbjörn och deras fordne fogde betogos de af ett sådant hejdlöst raseri, att de, utan att akta jutarnes långa pikar, störtade öfver fienderne som en lavin och krossade totalt de främste.

»Död åt nidingen Kolbjörn och Slatte Jenssen!» skreko jemtarne om hvarandra och gjorde allt för att komma åt dem. De värjde sig dock med förtviflans mod.

»Hör på, Baltzar Beck», skrek Slatte så högt att det hördes öfver stridsbullret, »väl ska' du segra här, men din seger ska' ej gagna dig det ringaste, ty min dotter ska' du aldrig ha!»

Med dessa ord lyfte han yxan öfver den värnlösa

och i förskräckelsen afdånade Sigrid för att dräpa henne, men i detsamma hven en jernskodd pil genom luften och träffade Slatte i halsen. Yxan föll ur hans hand och han sjelf till marken.

»Nej, du ska' aldrig ha henne», skrek nu Kolbjörn och rusade fram för att fullborda hvad fadren icke hunnit med. Men äfven han kom för sent. En väl riktad kula sträckte honom i blinken död till marken.

»Nå, nu är det bara jag, som återstår», ropade Sören Halvorsen. »Mig ska' det väl förunnas att utföra hvad ni ej hunnit med!»

Men äfven Sören Halvorsen kom för sent, ty genom nästan öfvermenskliga ansträngningar hade det lyckats Baltzar Beck att komma emellan honom och Sigrid.

Enviget mellan de båda med kortskaftade yxor beväpnade anförarne blef förfärligt och påminde ej så litet om de envigen, som våra gamla sagor låta sina vikingahjeltar bestå mot hvarandra. Tusentals gnistor sprungo ur yxornas egg; den mest otroliga styrka och vighet utvecklades af båda kämparne och det var med den mest andlösa spänning som jemtar, norrmän och jutar åsågo det fruktansvärda enviget.

Slutligen lyckades det Baltzar att tillfoga sin motståndare ett mindre hugg på venstra armen. En lång stund aktade Sören Halvorsen icke derom utan fortsatte kampen med oförminskad ifver och styrka. Krafterna slappades dock ännu mera, och snart hade han endast högra armen kvar. När Baltzar Beck såg detta, sade han ädelmodigt:

»Gif dig och du ska' få behålla lifvet. Du är för tapper att dö!»

När han uttalade dessa ord gick han ett par steg tillbaka och sänkte yxan.

Detta ögonblick begagnade sig den lömske Sören Halvorsen af, rusade fram utan att säga ett enda ord och skulle ovillkorligen klyft Baltzars hufvud om ej denne blixtnabbt kastat sig åt sidan.

En sådan lömskhet uppretade den hederlige jemtens på det högsta. Några hugg till och den stolte Sören Halvorsen, han, som drömt om att vinna så

mycken ära bland Jemtlands fjell, låg der nu med till hälften klufvet hufvud.

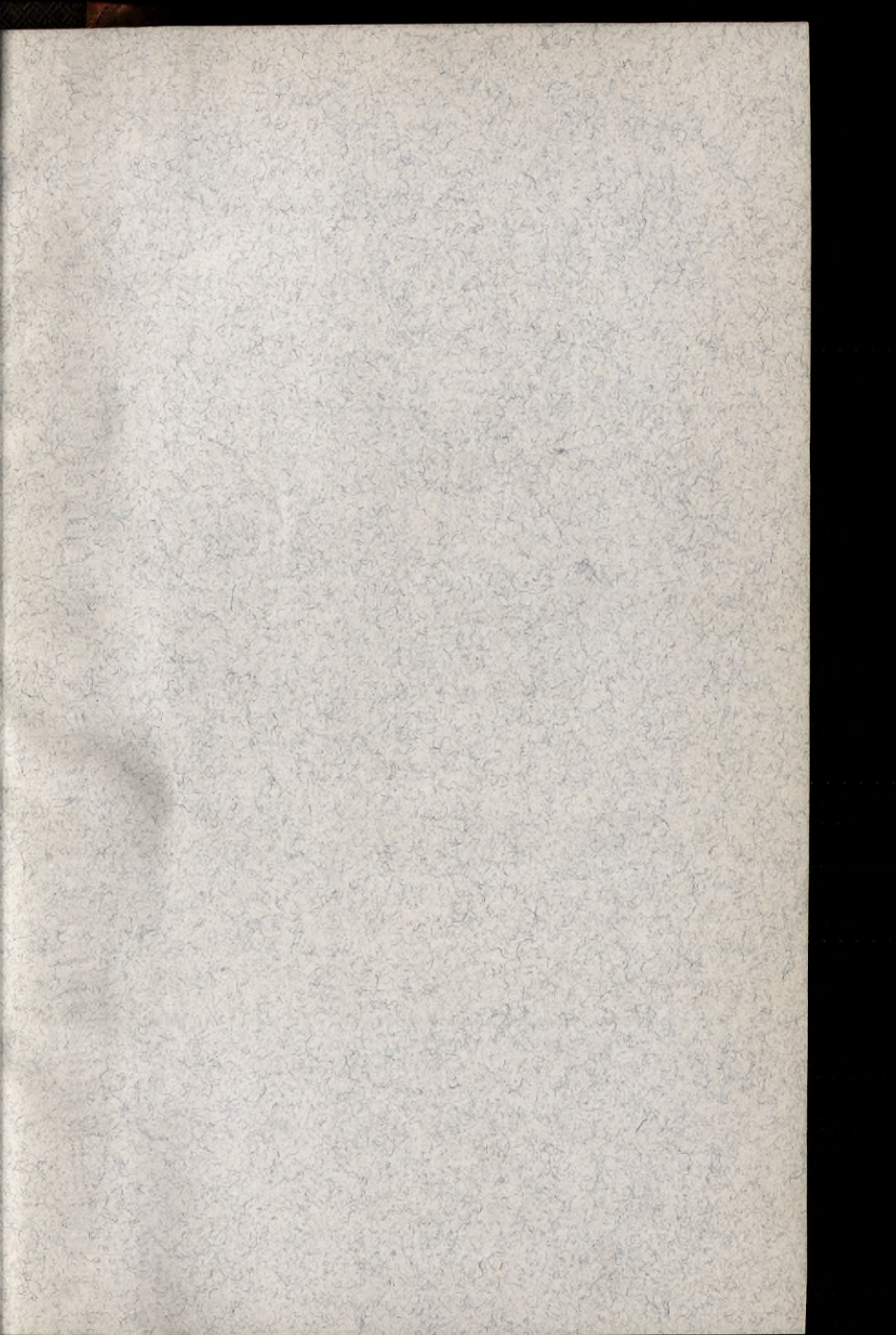
Med hans fall upphörde de öfverblifne danskarne att försvara sig. Jemtarne voro dock så uppretade, att de ville hugga ned hvarenda en, men icke utan möda lyckades det Baltzar att hindra mördandet. De togos i stället till fånga. Tvenne afdelningar utskickades genast för att sätta efter de jutska småskoror, som skiljt sig från Sören Halvorsen på vägen mellan Waljom och stora fjellporten.

Den ena skaran upphanns i Skördalsporten och nedgjordes till sista man; den andra hade, jagad genom vestra Jemtland, blifvit upphunnen vid östra ändan af Gundalsfjellet, beläget i nordvestra Jemtland på sjelfva gränsen till Norrige. Endast åtta man kommo, och äfven desse sårade, tillbaka till sitt land igen.

Ett par månader efter striden i hålvägen firades Baltzar Becks och Sigrids bröllop i Frösöns lilla kapell. Hallfred och äfven Anund voro nu återställda och njöto fortfarande sine landsmäns odelade aktning och förtroende.

Lejonparten deraf tillföll dock med rätta Baltzar Beck, ty utan hans energiska ingripande skulle troligtvis icke jemtarne kunnat frigöra sig från det tryckande oket.

Och ännu den dag, som i dag är minnes Jemtlands kraftiga befolkning genom sägner och hörsagor denna stormiga tid, som efter Baltzar Beck i historien fått namn af Baltzarfejden.



Historiskt-Romantiska Berättelser.

Af **J. O. Åberg.**

- Erik Ollikainen, pris 1 krona.
Spofvens pistol, pris 50 öre.
Sammansvärjningen i Krakau, pris 50 öre.
Karl XII:s värja, pris 75 öre.
Ett qvinnodåd, pris 35 öre.
Lots-Jakob, pris 1 krona.
Skräddarne i Greiffenhagen, pris 30 öre.
Karl XII som fångvaktare, pris 50 öre.
Lasse i gatan, pris 60 öre.
Banér i säcken, pris 1 krona.
Måns Lurifax, pris 75 öre.
Snapphanarne, pris 2 kronor.
Den siste karolinen, pris 60 öre.
Mjölnarflickan vid Lützen, pris 50 öre.
Under Snapphane-eken, pris 1 krona.
Öfverlöparen, pris 50 öre.
Länsmannen, pris 60 öre.
Svenskarne på Hammershuus, pris 1,75.

Af **Sylvia.**

- Magdalena Rudenschöld, pris häftad 4,50, inb. 5,50.
Axel Fersen och Marie Antoinette, pris häftad 2,50, inb. 3,50.

Af **Lodbrok.**

- Fänrik Flinks minnen från trettioåriga kriget, häftad 3,75,
inb. 5 kr.
Fröken Bärfelts Hemlighet i 8 häften, pris 6 kr., inb. 8 kr.

Jeke Historiska Romauer.

Af **Lodbrok.**

- Nybygget vid Vargkullen, pris häftad 4,50, inb. 5,50.
Millionärens dotterson, pris häftad 3 kronor.